Tiszteletpéldány

Ma minden előfizetőnk egy teljes kötet ajándékregényt kap

KEDD, 1935 JANUÁR 15. XXXI. ÉVFOLYAN 12. SZÁM.

10 fillér

debreceni

független Ujság

politikai napilap

Németország mellett nagy többség várható a nyugodtan lefolyt Saar-vidéki szavazáson

Kedden reggel rádión hirdetik ki az eredményt — Ellenállásra készülnek a szocialisták és kommunisták

Saarbrücken, január 14. A Saar-vidék ünnepélyes komolysággal gyakorolta szavazati jogát.

A legtávolibb országokból, Kínából, Japánból is érkeztek szavazásra jogosultak.

Bámulatos rendben folyt le a szavazás. Csak egészen jelentéktelen incidensek fordultak elő. Pedig hatalmas tömegek mozdultak meg, voltak helyek, ahol már a kora délutáni órákra a szavazásra jogosultak 98 százaléka leszavazott.

Este kilenc órakor aztán

az összes választási helyiségek előtt külföldi katonák sorakoztak fel és átvették az urnákat.

Katonai teherautókon, katonai fedezettel szállították az urnákat az evangélikus egyházközség Wartburg-palotájához. A Wartburg előtt acélsisakos angol katonák álltak őrséget. A Saar-rendőrök lövésre emelt fegyverrel ugrottak ki a teherautókból, amelyek az urnákat szállították s a katonaság és rendőrség együtt kísérte át a kapun az autókat a Wartburg udvarába.

A népszavazási bizottság holnap Saarbrückenből Genfbe utazik, magával viszi a hivatalos jegyzőkönyveket s a 60 ládát, amelyben a szavazócédulák vannak.

A szavazócédulákat Genfben a Népszövetség tagjai jelenlétében elégetik. Az urnákat a Saar-vidék határától angol gépfegyveres osztagok kísérik.

Páris, január 14. A Journal saarbrückeni tudósítója előtt Phordt, a kommunista párt egyik vezére a következő kijelentéseket tette:

— Még abban az esetben is, ha a nemzeti szocialisták győztek, nem fogjuk elhagyni a Saar-vidéket. Minden eszközzel védekezni fogunk.

Saarbrücken, január 14. Pontosan öt órakor kezdődött meg a szavazócédulák megszámlálása. A népszavazási bizottság emelvényén elhelyezkedtek a népszavazási bizottság tagjai. Rodhe elnök rövid ünnepélyes üdvözlőbeszédet mondott. A zsúfolt terem néma csendben fogadta Rodhe szavait. A beszéd elhangzása után megkezdték az urnák kiürítését.

A szavazólapok megszámlálásánál nagyon hamar láthatóvá vált, hogy milyen óriási a német arcvonal sikere.

A szavazólapokat ugyanis aszerint, hogy mit tartalmaznak: a statusquohoz, vagy Franciaországhoz, illetőleg Németországhoz való csatolást kívánják, három nagy dobozban osztják el. Franciaország dobozába csak ritkán tesznek egy-egy szavazólapot, olykor-olykor a statusquo dobozba kerül egy-egy, míg a Németországot jelentő dobozban igen hamar feltornyosultak a szavazólapok.

Az eredményt kedden reggel 8 órakor rádión hirdetik ki.

Taktikázással el akarják tolni Genfben a magyar-jugoszláv-ügy végleges rendezését

Genf, jan. 14. A magyar-jugoszláv ügyet eddig úgy látszott, hogy simán el lehet intézni. Most azonban bizonyos kulisszamögötti törekvések mutatkoznak, amelyek arra irányulnak, hogy a népszövetségi tanácsülés napirendjének tulzsufoltsága ürügye alatt kitolják ennek az ügynek végleges rendezését. A magyar képviselet körében nyugodtan ítélik meg a helyzetet s utalnak arra, hogy a magyar kormány a vizsgálat gyors és lojális lefolytatásával kimutatta a megbékülés iránti készségét és most már a népszövetségen a sor, hogy a maga részéről is megfeleljen hivatásának.

Genf, jan. 14. *Kánya* külügyminiszter a mai nap folyamán több megbeszélést folytatott. A kora délutáni órákban hosszabb értekezése volt Eden angol főpecsétőrrel a magyar-jugoszláv ügy előadójával, majd felkereste Avenol népszövetségi főtitkárt. Estefele a magyar külügyminiszter Aloisi báróval tárgyalt és később felkereste Beck lengyel külügyminisztert. Eckhardt Tibor a délelőtt folyamán hosszabb tárgyalást folytatott Aloisi báróval.

„Amíg a tömeg porbahullt az istenített Néró előtt - a vértanuk égtek és szenvedtek és megmentették a világot"

Juhász Nagy Sándor nagyszerü előadása a társadalomépítő humanitárius világnézet és a gőgösen, szuronyok hegyén közelítő, destruktiv, antihumanitárius világnézet küzdelméről

A Reform Társaság rendezésében páratlanul érdekes előadást tartott vasárnap délután Juhász Nagy Sándor a világnézetek harcáról. Az előadás rendkívül nagyszámú közönséget vonzott, amely odaadással hallgatta a minden regénynél izgalmasabban érdekes s napjaink minden problémáját érintő, magyarázó előadást.

Az előadást a ref. tanítói vegyeskar szép énekszáma vezette be Szabó Emil kitűnő vezetése mellett.

Ezután tapsoktól kísérve lépett a pódiumra Juhász Nagy Sándor s mindenekelőtt

a világszemlélet fogalmát

fejtette ki, mi alatt azoknak az elveknek összegét értjük, melyek szerint szemléljük, megítéljük és értékeljük a világon mindazt, amit csak érzékelni, vagy elképzelni tudunk. Szükebb értelemben az embervilágra vonatkozó elveket értjük alatta, tehát az erkölcsi világrendre vonatkozó elveink foglalatát. Ezután kifejtette a társadalom törvényszerüségével kapcsolatban a világnézetnek a társadalomra való hatását, a jogrend kialakítása által és az által, hogy a világnézeti irányok fejlesztik a társadalmat, vagy bomlasztják. Vannak építő és vannak destruktiv világszemléletek.

A háború előtti világszemléletet humanitáriusnak nevezhetjük. Ez a helyes világnézet.

Helyességét négy érvvel lehet alátámasztani.

Az első érv, hogy

ez a világszemlélet bibliai eredetü.

A szónok a példák egész tárházát idézi a bibliából, melyek az emberi testvériséget, egyenlőséget és szabadságot hirdetik.

Mózes szerint „szeresd felebarátodat, mint tenmagadat", Jézus ezt a nagy parancsnak nevezte és proklamálta ezt az elvet: „ti pedig mindnyájan testvérek vagytok." Az embertestvériség gondolatát a biblia egészen odáig fejleszti, hogy Esaiás próféta a világbékét hirdeti, Jézus pedig az egy akol, egy pásztor elvét állítja az embervilág elé.

Az egyenlőség eszméje is számtalanszor előfordul a biblia ígéiben. „Minden völgy felmagasztaltatik és minden hegy és halom megaláztatik", mondja Esaiás próféta, amely igét Jézus így visz tovább: „Valaki magát felmagasztalja, megaláztatik és aki magát megalázza, felmagasztaltatik, mivel elsőkből lesznek az utolsók és utolsókból az elsők." Az emberi egyenlőség és demokrácia legragyogóbb tanja az, ahol Jézus előszólítván tanítványait, így szólt hozzájuk: „A pogányok fejedelmei uralkodnak azokon és a hatalmasok hatalmaskodnak azokon. De ez nem így lészen ti köztetek. Mert,

aki köztetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok,

amiként az embernek fia sem azért jött, hogy néki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon és életét adja váltságul sokaknak."

Minden alkotmányba be lehetne írni. De hiszen müvelt demokratikus államokban az államfő is csak az ország első szolgájának tartja magát, a miniszter szó is latinul azt jelenti, hogy szolga. Imé Jézus így formulázta a demokrácia fogalmát.

A szabadság pedig legszebben Pál leveleiben csendül fel. Szeretetből szolgálni kell, de nem szolgaságba sülyedni, mert — írja az apostol, —

szabadságra szabadított fel benneteket a Krisztus, ne fogassátok tehát magatokat szolgaságnak igájába.

Más helyen így írt: Ti a világosság fiai vagytok, a napnak a fiai. Nem vagyunk a sötétségnek, sem az éjszakának a fiai.

A humanitárius világszemlélet és annak három pillére: a testvériség, egyenlőség és szabadság bibliai gyökerü.

A második érv, hogy ez a világnézet a helyes, abban áll, hogy

több évezred fejlődésének eredményeként állt elő.

A fejlődést ismertette a szónok. Történelmi példákat sorolt fel, hogy az első századokban az áttért elökelök miként szabadították fel ezerszámra rabszolgáikat. Például egy Melanla nevű hölgy egymaga 8000-t szabadított fel. Később államvallássá lett a keresztyénség és akkor szociális és humanitárius tanait meghamisították, de azért a rabszolgaságot mégis eltörölték.

A középkor sötétségében hasonlóan

visszaszorult a humanitárius bibliai világszemlélet, hiszen a bibliát olvasni is tilos volt, sok helyen halálbüntetés terhe alatt.

Amde jöttek a reformátorok, akik a bibliával együtt ,annak világszemléletét is visszaadták az emberiségnek. Ezek közt legnagyobb volt Kálvin, ugyis, mint társadalmi reformátor, pedig ő inkább a hitéletre és az egyház megtisztitására törekedett. A kálvini világszemlélet, mely egy a bibliai, illetve humanitárius világszemlélettel, két ágon terjedt el. Angolszász ágon a puritánok útján, kiknek elveit Cromwell forradalma vitte diadalra, majd vitte át Amerika földjére, ahol a szabadságharcban Washingtonék megfogalmazták az emberi jogokat és ez ma is alapja a köztársaság alkotmányának. A másik ág a francia, mely egyrészt amerikai hatás alatt, másrészt Rousseau révén alakult ki, aki maga is genfi ember volt és Kálvin vallására tért, kinek hatása alatt írta a Társadalmi Szerződésről című hires könyvét, mely a biblia után talán a legnagyobb hatást váltotta ki a történelem folyamán. Igy jött létre Kálvin hatása nyomán a nagy francia forradalom emberi jogainak megfogalmazása, mely ma is alapja a köztársaság alkotmányának. Furcsa paradoxon, de igaz, hogy az atheista irányba fajult nagy forradalom, bibliai elveket irt zászlajára.

Az egyenlőség, testvériség, szabadság elvei, melyeket Kossuthék hangoztattak, ma is élő erők. Az egyenlőség a demokráciában, a testvériség a szociális haladásban, a szabadság a liberálizmusban él tovább.

Csak harmoniába kell tudni hozni ezeket az elveket egymással. A demokráciában a mérséklet, a szociális haladásban az elérhető fok helyes megszabása, a liberálizmusnál pedig ennek a fogalomnak, megtisztitott formában a demokráciához és a szociális eszméhez való hozzásimítása a feladat.

A harmadik ért, hogy a humanitárius világszemlélet a helyes, abban áll, hogy

ennek a küzdőit tekinti az emberiség ma is hőseiül, az apostolokat, a vértanukat, a szenteket,

ha úgy tetszik, — irókat, tudósokat, költöket és szabadsághősöket, egy Washingtont, egy Kossuthot. Ezek ellenfelei pedig elhalványultak.

Végül a negyedik érv abban áll, hogy

ez a világszemlélet felel meg a társadalom lényegének.

A társadalom összetartó ereje a vonzásnak megfelelő rokonérzés, vagy szimpatia. Ezt emeli magas erkölcsi törvénnyé ez a világszemlélet az emberszeretet nagy elvében.

A háború után ezzel a világszemlélettel szemben új alakult ki, melyet antihumanitáriusnak lehet nevezni. E z

a bibliát és az emberszeretet tanát utópiának tartja, a demokráciát tulhaladott elavult intézménynek, a szociális haladást, főleg a szocializmust világcsalásnak, a liberálizmust destrukciónak.

Ez az új világnézet azonban nem tud új eszméket hozni. Az ultrasovinizmust és főleg a fajelméletet hozta, amely azonban a nagy vérkeveredés folytán hamis és még ha természetrajzilag megállapítható volna, akkor is régen tulhaladott nézet. Különben is a fajelméletet nem annyira pozitiv formában érvényesiti vagyis a maga fajának valódi szeretete által, hanem inkább negativ formában a többiek gyülölete által. Eszmevilága azután odaszükül, hogy

szinte vezérmotivuma lett az antiszemitizmus, az emberiség 1%-át nem kitevő zsidóság gyülölete.

Uj eszméket nem hoz, de a régiek negációját hirdeti, pedig ha a demokrácia, a szociális elv és a liberalizmus esetleg elfajultak, nem eldobni és megtagadni kellene azokat, hanem megtisztitani és új fényben, új dicsőségben visszaállitani.

Kisajátitja a szociális eszmét, de hogy nem komolyan, azt a müncheni és a berlini szentbertalan-éjek bizonyitják, mikor is kiirtották a szociális eszmét komolyan követelő balszárnyat.

Mi hát az antihumanitárius világszemlélet lényege? A háborús mentalitás megrögzitése, a nyers erőnek élre állitása, az az erőszak apetheozisa. A gyülölet szitása nemzetközi, belső társadalmi és egyéni vonatkozásban egyaránt.

Ez atavisztikus tünet, vagyis az ős primitiv erők visszaütése.

A testi indulatok uralma a lelkiek felett. Az ős önzés diadala a kifinomult altruisztikus eszmék felett. A materiálizmus tobzódása az ideálok felett.

Imé, a legtökéletesebb destrukció.

Az antihumanitárius világszemlélet destruktiv két okból.

Először azért, mert

a társadalombomlasztó erőket ültéti nyeregbe.

A brutális egyéni erő felmagasztalását hirdeti. Itt érdekes paradoxon van. A világszemlélet azt állitja, hogy az egyéneknek egészen a teljes megsemmisülésig alá kell rendelniük magukat a közösség érdekeinek. Azonban ezzel ellentétben a Nietsche-féle Übermensch elméletet magasztalják fel és dicsőitik, mely abban lelei örömét és életcélját, hogy a többi embert legyőzze. Ez pedig egy lépéssel tovább már a tárasadalomellenes, antiszociális embertipushoz vezet. Byronnak Kalóz című költeményében, a kalóz azt mondja magáról, hogy ő nem törődik a többi emberrel, mert ő magának akar élni, mint az oroszlán. Imé a kalózmentalitás, vagy az oroszlán-etika. Az oroszlán pedig mindig a pars leoninát, vagyis mindenből az egészet követeli magának. De még ez az oroszlán-etika is tigris- és hiéna-etikává válik, mint a müncheni és berlini szentbertalan-éjek szörnyü vérengzései mutatják.

De azért is destruktiv az antihumanitárius világnézet, mert

a társadalom összetartó és fejlesztő erőit gyöngíti.

Az emberi rokonérzés, mely a természettan vonzóerejének felel meg, az az erő, mely a társadalmat összetartja. Ez magasztosul fel a bibliában emberszeretetté. Aki ezt az eszményt megtagadja, az a társadalom összetartó erejét gyöngíti.

Destrukció tehát az új világszemlélet, mert az összetartó: a centripetális erőket gyengiti, ellenben a széthuzó, vagy bomlasztó, vagyis a centrifugális erőket erősíti.

Az új világszemlélet gőgösen, szuronyok hegyén jön és lényegéhez méltóan erőszakkal akar hódítani.

Amde mi kitartunk a humanitárius világfelfogás mellett, mely a bibliában nyeri meg a szentesítést, melyet több évezredes fejlődés igazol, melyet a hősök könnyeik és vérük ontásával vittek előre és amely a társadalom természeti törvényszerüségének is egyedül felel meg. Kitartunk a tiszta és nemes értelemben vett demokrácia, a szociális elv és a liberálizmus mellett. Sok országban a tömeg meghódol az új iránynak. De hiszen még

Nérót is isteni tiszteletben részesitették a rómaiak. Ámde míg a tömeg a porba hullt előtte, a vértanuk égtek és szenvedtek és megmentették a világot.

A lelkes, apostoli emelkedettséggel elmondott végső szavakra percekig tartó tapsban tört ki a közönség együttérzése, Juhász Nagy Sándort ünnepelve. Elmélyitette a lelkesedést, a szivekbe edzette a gondolatokat a tanitói vegyeskar által áhitattal előadott Himnusz.

Ezzel az előadás, amellyel a Reform Társaság igen nagy szolgálatot tett Debrecen közvéleményének, véget ért.

Az idén sok nagy haszonbérlet lejár a városnál

Több városi mezőgazdasági birtok haszonbérleti viszonya 1935 szeptember 30-án megszünik és igy ezek a bérletek október 1-től bérbeadás alá kerülnek.

Igy a Dombos tanya nevü 1419 k. hold 920 négyszögöl területü, a Beton tanya nevü 502 k. hold 591 négyszögöl területü, a Sárkut tanya nevü 430 k. hold 747 négyszögöl területü pallagi birtokok, a Tamássy kaszáló nevü 105 k. hold 196 négyszögöl területü guthi birtok, a Nagyálomzug nevü 1104 k. hold területü, a Kisálomzug nevü 419 k. hold 521 négyszögöl területü, a Vajdalapos nevü 938 k. hold területü 246 négyszögöl területü, az Isten földje nevü 135 k. hold 344 négyszögöl területü elepi birtokok, a volt Tejgazdaság nevü 335 k. hold 1465 négyszögöl terlüetü ingatlan, mely utóbbi előreláthatólag több részletben kisebb parcellákban lesz bérbe adva.

Az árverési feltételeket már készíti a gazdasági ügyosztály és a tiszti főügyész s még ebben a hónapban meghirdeti az árverést.

A város két legnagyobb birtokának: a Belsőohat 4000 k. hold és a Külsőohat 3000 hold ingatlannak bérleti viszonya 1936 szeptember 30-án jár le, de már ezek bérbeadására is folynak az előkészitő munkálatok.

Arzénes gyilkosság gyanuja miatt exhumáltak Zsákán

A csendőrség kevéssel ezelőtt egy Zsákáról érkezett névtelen feljelentést továbbitott a debreceni ügyészségnek. A feljelentésben az ismeretlen levélíró azt mondja, hogy

a hét évvel ezelőtt Zsákán elhalálozott Szilágyi János jómódu gazda nem természetes halállal halt meg.

A feljelentő szerint a hozzátartozók egyike, aki nagyon közel állt az elhunythoz, arzénnel mérgezte meg a gazdálkodót.

Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a nyomozást, valamint a holttest exhumálását. Szombaton *Preineszberger* Jenő dr. tanácselnök, vizsgálóbíró, *Kádas* István dr. királyi ügyész, valamint a törvényszéki orvosszakértők kiszálltak a helyszinére és

exhumálva a hullái, részeit az Országos Vegyvizsgálóba küldték vegyelemzés végett.

A vizsgálóbíró kihallgatásokat is tartott a helyszinén, melyeknek adatait azonban a nyomozás érdekében nem lehet a nyilvánossággal közölni.

A BETEGSÉG GYÓGYKEZELÉSE SULYOS ❖ KÖLTSÉGEKKEL JÁR! ❖

Kössön

BETEGBIZTOSITÁST

Ön és családja részére.

Megtérül az orvos, szakorvos, tanár, Röntgen, mütét, kórház, klinika, szanatórium, gyógyszer, gyógyászati segédeszközök, különleges gyógyeljárások, fogkezelés költsége, szülési és temetkezési segély jár. ❖ Beteglap nincs!

SZABAD ORVOSVÁLASZTÁS.

Felvilágositást nyujt:

TURUL MAGYAR ORSZÁGOS BIZTOSITÓ INTÉZET RT.

(PHÖNIX Koncern)

Debrecen, Simonffy ucca 1. szám.

Telefon: 22-04.

Kampler Kálmán és Maghy Zoltán képkiállítása a Déri-múzeumban

A Déri-muzeum kiállító termében két értékes hajduböszörményi festőtehetség rendezett érdekes tárlatot. Vasárnap délelőtt volt a kiállítás megnyitása és már az első nap folyamán igen sok érdeklődés mutatkozott a képek iránt. Mind a két hajduböszörményi festő értékes, komoly tehetség s tárlatuk erkölcsi és anyagi sikere biztosítottnak tekinthető. A tárlatról legközelebb mondunk részletes véleményt.

Ágy alatt fogták el a negyedik szökött rabot

Budapest, január 14. Vasárnap bizalmas értesítés nyomán elfogták a Markó uccából megszökött hét rab közül a negyediket, Kalinai Józsefet, az Angyalföldön, szökevénytársa, József Rudolf bátyja lakásán az ágy alatt.

Elmondta, hogy társai éhesek, nincs pénzük, nem tudnak hol bujkálni és igy rövidesen kézrekerülnek.

A tiszaháti gyapjúra külön kiviteli engedélyt kér a gazdasági egyesület

A debreceni Gazdasági Egyesület nevében Jóna István elnök kitünő és a tiszántuli gazdákra életbevágóan fontos kérelmet terjesztett elő a földmüvelésügyi minisztériumban annak kapcsán, hogy a kormány a gyapjú kivitelét nem szándékozik engedélyezni, hanem kilónkint 1.60 pengős árban belföldi értékesitést ir elő. Jóna István kitünő érveléssel mutat rá memorandumában, hogy a gazdák eddig is az igazi értéknek felét-harmadát kapták gyapjujukért s hogy az értékesitésnek ez a módja a kartellirizott gyárak és kereskedők között csak még rosszabb értékesitési lehetőségeket hozhat. Rámutat arra is, hogy az eddig valuta ellenében kivitt gyapjuk nagy hasznot hoztak pénzügyi tekintetben is az országnak, míg a kompenzációs üzletek igazi haszna sokkal kisebb lesz és nem is érhet el a gazdákig. A Tiszántul különösen nehéz helyzetére tekintettel Jóna István a tiszaháti gyapju külföldi kivitelének engedélyezését kéri.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

Harminchárom csizmát s huszonöt pokrócot lopkodott össze egy cigánybanda a vásáros szekerekről

Buksi Lakatos József, *Lakatos* András, *Lakatos* Sándor és *Kolompár* Sándor hajduhadházi vályogvető cigányok a mult évben úgy találták, hogy a vályogvetésnél jövedelmezőbb foglalatosságok is vannak a világon. Ezért a lopásra tértek át.

A dorogi vásárra menő, főleg csizmadiaszekerekről ládástól lopták el a csizmákat, pokrócokat, vizhatlan ponyvákat, sőt négy mellényt is elemeltek.

A főkárosult *Molnár* Jánosné, böszörményi lakos, akinek szekeréről útközben, mialatt a kocsis és az asszony elaludtak, egy egész láda csizmát loptak le tavaly tavasszal a Böszörményből Dorog felé vezető országúton. A lopott holmit, főleg a pokrócokat és a ponyvákat egyenként eladogatták és az árát megitták, megették. A csizmákat részben szintén eladták, a tetszetősebb külsejű, főleg sárga csizmákat pedig személyesen viselték el. Ez lett a vesztük, mert az egyik tolvaj egy ráncosszárú sárga csizmát a komájának adott kölcsön, aki abban tündöklött, mint vádlott egy bírósági tárgyaláson.

A tárgyaláson véletlenül az a csizmadia is jelen volt, aki hajdon boldog birtokosa volt a csizmának és megismerte a füstös férfiú lábán a sorsüldözött lábbeliket.

Így aztán tavaly augusztus hatodikán elcsípték a társaságot.

A cigányok ügyét a debreceni törvényszék Tóth-tanácsa most tárgyalta A tolvajokkal együtt a vádlottak padjára kerültek mindazok, akik vettek a lopott holmiból. A nagyszámú orgazda mellett legjobban Erdei Gergely gazdát mártották be a cigányok, aki első helyen ült a tárgyaláson az orgazdák között. Mikor ugyanis a cigányokat elcsipték, csak Lakatos András és a reményteljes testvére kerültek hurokra. Kolompár a banda másik tagjával még a szabad levegőt élvezte. Lakatos András ekkor a fogházból egy levelet akart kicsempészni, mely a következőképen szólt:

Kedves felejim. Tisztellek és csókollak beneteket. Mondjátok, hogy minden a saját övéké. Eztet akor mongyátok ha kereszkérdisekkel kédeznek. Sürgősen irtam kilencedikén András.

A tömören megfogalmazott levél értelme az volt, hogy oktassák ki egymást, miszerint az orgazdáktól elvett dolgok azok tulajdonai és ők eme holmikat sohasem látták. A levél azonban nem jutott el a címzettekhez. Ezek ugyanis ekkorára lakat alá kerültek, a levelet pedig még bent a fogházban elcsípték. A cigányok mindemellett erősen tagadtak mindent. Kijelentették, hogy a náluk meglelődött csizmákhoz a következő módon jutottak:

Erdei Gergely gazdánál dolgoztak és a gazda egy napon szekérre rakta az egész bandát, elvitte őket a dorogi határba és ott az út mellett egy bokorban megrakott csizmadialádát mutatott nekik, mondván, hogy íme ez az övéké. Az anderseni meséket két lóhosszal verő szép mesét azonban a bíróság nem fogadta el. Erdei Gergely ugyanis kijelentette, hogy noha ő valóban beismerte csendőrségi kihallgatása alkalmával, hogy vett a cigányoktól csizmát, ez csak azért történt, mivel a csendőrök nem éppen erkölcsi kényszer alatt tartották. Egyébként

erősen vallotta, hogy a cigányok bosszúból csták el a négy pár csizmát a kukoricásban, mikor ő bottal útasitotta el a vásárlási ajánlatot.

A pokrócok után, melyekből szintén csekély 25 darabot loptak el és a csizmák után, melyeknek ügye ilyen ellentmondó vallomások után bizonytalanabbá lőn, mint a csizmák száma, — van ugyanis lopott csizma ebben az ügyben pontosan 33 darab lefoglalva, — a mellényekre került a sor. Az első mellényt vásárló orgazda vádlott kijelentette, hogy a lopott mellényt egy cigánytól vette, akit felismerni vélt Lakatos Buksi Józsefben. Buksi elútasította a vádat, mire

berontott a folyosóról vadházas társa, Vadász Juli és kijelentette, hogy a mellényt ő adta el 3 kosár búzáért.

Erre a királyi ügyész szintén vádat emelt az önfeláldozó bagóhites ellen is, aki a vád hallatára az összes fekete szentekre megesküdve foglalt helyet a vádlottak padján, mondván, hogy soha nem látta a mellényt.

Tekintettel az ellentmondó vallomásokra, a törvényszék bizonyításkiegészitést rendelt el és a tárgyalást január 25-re elnapolta.

VIVA VILLA

Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának alakuló közgyűlése

Biharvármegye törvényhatósági bizottsága most tartotta alakuló közgyűlését, dr. *Szilágyi* Lajos cs. és kir. kamarás, főispán elnöklete alatt.

Az alakulás formaságai után a közgyűlés tagjai felekezetenkint külön-külön a maguk templomába vonultak s ez alkalommal a római katholikus templomban dr. *Lindenberger* János apostoli kormányzó, a ref. templomban *F. Varga* Lajos esperes, az izr. templomban *Blum-Bencion* Béla főrabbi tartott ünnepi istetiszteletet.

Istentisztelet után a főispán az 1935 naptári évre általános tájékoztatót mondott és promgramot adott. Foglalkozott a legutóbb megtartott törvényhatósági választás tanulságaival, ismertette a vármegyei költségvetés adatait, majd áttért a lakosságnak tengerivetőmaggal, vetőburgonyával és fümag szétosztásával való támogatására. Végül pedig a tisztviselői kar magatartására vonatkozó irányelveket publikálta.

A közgyűlés a főispáni előterjesztéseket lelkesedéssel fogadta.

Ezek után az alakuló közgyűlés a bizottságokat választotta meg.

Közgyűlés után a Kulturház nagytrmében ünnepélyes közebéd volt, amelyen politikai pártkülönbség nélkül jóformán az összes törvényhatósági bizottsági tagok és tisztviselők közel kétszázan vettek részt.

Ebéd közben dr. *Szilágyi* Lajos főispán a kormányzóra mondott felköszöntőt; *Balogh* Tihamér földbirtokos, dr. *Ertsey* Péter közjegyző, dr. vitéz *Nadányi* h. alispán, dr. *Miskolczy* Pál közjegyző, felsőházi tag, dr. *Lindenberger* János apostoli kormányzó modottak még felköszöntőket, *Nagy* Lajos törvényhatósági bizottsági tag, a Független Kisgazdapárt igazgatója pedig a Független Kisgazdapárt támogatását jelentette be a főispán munkálkodására.

MINDENKI DICSÉRI
Paula Vessely s Willy Forst
parádés, romantikus filmjét:
a Vigmoziban
IGY VEGZŐDÖTT EGY SZERELEM
Magyar dalbetétek.
Tökéletes hangosgép
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor
Első előadás mérsékelt helyárakkal.

— **Székelési zavarok,** vastagbélhurut, puffadtság, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes **„Ferenc József"** keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspecialisták a **Ferenc József** vizet, úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák.

Nagy részvét mellett temették el Lővinger Mórnét

A debreceni statusquo izraelita elemi iskola 40 éven át volt kitünő tanítónőjét, *Lővinger* Mórnét vasárnap délelőtt kísérték utolsó útjára.

A gyászszertartást a Kápolnás uccai elemi iskola udvarán ment végbe, ahol a rokonok, tanítványok és tisztelők serege álta körül a ravatalt. *Schlésinger* Sámuel dr. főrabbai mélyértelmű szavakkal méltatta az elhunyt elévülhetetlen érdemeit, búcsúztatta a hűséges feleséget, önfeláldozó anyát és a türelmes, hivatását mindig lelkiismeretesen teljesítő tanítónőt. *Tennenbaum* főkántor megindító gyászéneke után a koporsót a kocsira tették és megindult a szomorú menet a zsidó temető felé.

A temetőben a nyitott sírnál *Weinberger* Mór, a zsidó elemi iskola igazgatója mondott nagyhatású beszédet, a kartársak nevében búcsúzva el a kedves halottól. A gyászoló közönség sűrű könnyhullatása közben földelték el a koporsót és a friss sírhantra vetett szomorú pillantások jelezték, hogy Lővinger Mórné emléke még sokáig fog élni a lelkekben.

Nekitámadt a rendőrnek, aki be akarta kísérni részeg férjét

Zajos botrány okozott nagy csődületet vasárnap este a Piac uccán a városháza előtt. *Mihálik* József napszámos a nagyvásár tiszteletére többet ivott, mint természete elbirt volna és *részeg állapotban erősen veszélyeztette az ucca rendjét.* Az őrszemes rendőr kénytelen volt beavatkozni és Mihálik Józsefet fel akarta kisérni a kapitányságra.

A rendőri közbelépésre a közönség soraiból *kivált egy harcias asszony* — mint később kiderült, Mihálik felesége — *és férje védelmére kelt.* A rendőr csendesítette az asszonyt, de mikor ez látta, hogy nincs foganatja, a *rendőrre ugrott, harmolta, harapdálta és a kötelességét teljesitő rendőrt csak a segitségére sietö közeli őrszem szabaditotta ki* a megvadult nő karmai közül.

Végül is Mihálikot feleségestől bekísérték a rendőrségre, ahol mindkettőjüket orvos vizsgálta meg. Mihálikról hivatalosan is megállapították, hogy részeg és kijózanodásáig leutalták a fogdába, az asszony azonban józan volt s így ellene hatósági közeg elleni erőszak címén indul eljárás.

— **Február 2-án lesz a cionista ifjúság műsoros táncestélye.** A debreceni cionista ifjúsági csoport műsoros táncestélyére már javában folynak az előkészületek. A kb. 100 tagú rendezőgárda olyan különleges műsorral fogja bevezetni a táncestélyt, amilyen még nem volt. A népszerűen megállapított helyárak, valamint a reggelig tartó tánc közben a közönségre váró újszerű -s különleges meglepetések bizonyára feledhetetlenné teszik az estélyt. A tánczenét a közkedvelt Bartalis-zenekar szolgáltatja.

A hajdúböszörményi polgármester a belügyminiszterrel is dacol, ha egy törvénytelen jogfosztás fentartásáról van szó

Az ellenzéki hajdúváros, ahol hivatalos fifika és vexatura fojtja el az egyetlen ellenzéki párt szervezkedését — Közigazgatási rémregény a Ganz R. T. igazgatósági tagsága körül — Kinek az érdekeit kell, hogy képviselje a város kiküldötte az igazgatóságban?

Hajdúböszörmény, január 14. A hajdúvárosok szívében, Hajdúböszörményben nagy küzdelem folyik évek óta az önkény és a demokrácia között. Hajdúböszörmény népe és ennek a népnek a közös érdeke sokszor szemben állott már *Szálkay* Antal polgármesterrel, aki meglehetősen önkényes eszközökkel jár a város élén a maga egyéni módján. Az eszközök ellen és a mód ellen sok feljelentés futott be a polgármester ellen s meg kell állapítani, hogy ezek a vádak nem személyi élűek, tisztán a polgármester hivatali működését kifogásolják. Hogy mennyire joggal, arról nem ildomos beszélni a megindult eljárások lefolytatásáig. Azt azonban lehetetlen elmellőzni, ha az ember Böszörményben jár, hogy meg ne érezze azt a nyomott, fojtott hangulatot, amely ebben a városban uralkodik.

Az ellenzék jelöltje győzött a műszaki tanácsos választáson

Itt volt például a vasárnapi városi közgyűlés, amelyen műszaki tanácsost választott Hajdúböszörmény képviselőtestülete. A választás előtt hetekkel kezdett működni a hatósági nyomás. Dr. *Szálkay* Antal polgármester egymásután hívatta magához a képviselőtestület tagjait, hogy a „lelkükre beszéljen", sőt nagy vacsorát is hívatott egybe a Kossuth szellemét már egyáltalán nem képviselő, kormánypártivá vedlett Kossuth Körbe, ahol mintegy

próbaválasztást akart végeztetni.

Jellemző a radikális ellenzéki szellem átütő erejére, hogy még ezen a kipróbált kormánypártiakból összehívott vacsorán is csupán öt szóval maradt kisebbségben a radikális ellenzék jelöltje. De viszont jellemző, hogy ennek az eredménynek alapján az egységespárt felszólította a radikális ellenzék jelöltjét, dr. Győrössy Zoltán mérnököt, hogy

mondjon le jelöltetéséről, mert úgy sincs esélye.

Nos, ezt alaposan megcáfolta a tegnapi választás, amelyen

15 szavazattöbbséggel mégis dr. Győrössy Zoltán lett Hajdúböszörmény műszaki tanácsnoka.

Állandó a városon a Nemzeti Radikális Párt ellenes nyomás

De milyen terrornak kellett ellenállani, hogy ezt az eredményt kivívják. Nemcsak benn, a városi képviselőtestület tanácskozótermében nyomott a levegő, hanem még künn, a városház előtti téren is. A hatalmas téren nem szabad „csoportosulni" s a rendőr valóban

csoportosulásnak tekint s oszlásra szólít fel minden háromtagú társaságot,

amely véletlenül összetalálkozik a különben néptelen területen.

Ez maga jellemzi azt a gyanusítással és hatósági nyomással tele légkört, amelyben élniök kell azoknak, akik a nép igazságát kivívni akaró Nemzeti Radikális Pártnak az élén küzdenek. A komoly politikai eszközökkel küzdő és gyökeres demokráciát követő Nemzeti Radikális Párttal szemben páratlan „figyelmet" tanusítanak a polgármester és adjutánsai, jól tudva azt, hogy

az egyetlen igazi ellenzéki mozgalom s ha ezt sikerül megfojtaniok: kiirtották a kossuthi demokrácia utolsó csiráját is Hajdúböszörményben.

Hogy gyűlés engedélyezése lehetetlen a Nemzeti Radikális Pártnak, az már nem is újság, sőt megszokott az is, hogy a párt böszörményi elnökét, *Bagossy* Imre középbirtokost gyakran érik olyan kitüntetések, hogy

még vendégeit is leigazoltatják a detektívek.

— Már a családommal sem merek együtt ebédelni — mondja humorosan Bagossy Imre —, mert maholnap rámfogják, hogy feleségemmel, kisfiammal és kislányommal pártgyűléseket tartunk.

Annyi tény, hogy utólagosan igazolásra szólították fel Bagossy Imrét azért is, mert a Debreceni Független Ujság egyik munkatársa künnjárt Hajdúböszörményben és nála vacsorázott.

Közigazgatási rémregény a Ganz Villamossági R. T. igazgató tagsági helye körül

Egészen fantasztikus azonban az a közigazgatási rémregénybe kívánkozó történet, amely *Fésüs* Lajosnak, a Nemzeti Radikális Párt másik hajdúböszörményi vezető tagjának, képviselőtestületi tagnak villamossági vállalati igazgatósági tagsága körül bonyolódik s amelyben

a hajdúböszörményi polgármester sikeresen kontrázta meg a belügyminiszteri rendelkezést is.

Hajdúböszörmény számára a villanyvilágítást a „Ganz Villamossági R. T." szolgáltatja, amelynek igazgatóságába a várossal kötött szerződés értelmében Böszörmény képviselőtestülete maga is választ be tagokat, hogy

azok ott a város közönsége érdekeinek megóvása felett őrködjenek.

Fésüs Lajost 1932. január 28-án választották az igazgatóság tagjává, megválasztását azonban a polgármester megfellebbezte s előterjesztése alapján a hajdúvármegyei kisgyűlés meg is semmisítette Fésüs Lajos bizottsági tagságát. Fésüs a belügyminiszterhez élt panasszal, aki

visszahelyezte a bizottsági tagságba, kimondva, hogy megválasztása jogszerűen nem volt megsemmisíthető.

Ez nyilvánosságra is került, közölte a „Hajdúböszörmény" című ujság is ugyanabban a számában amelyben meghirdette a „Ganz Villamossági R. T." rendes évi közgyűlését s ennek keretében „a város részéről kiküldött igazgatósági tag megválasztását. Pedig az az igazgatósági tag rég megvolt választva, Fésüs Lajos volt az, akinek a megválasztását helybenhagyta a belügyminiszter is s

ezt a döntést mindenki tudta, csak éppen csodálatosképpen Szálkay polgármester úr és a Rt. vezetői nem.

Nem tudták, mert nem akarták tudni s álnaivitásában odáig ment dr. *Szálkay* polgármester, hogy Fésüs Lajost az 1933 április 4-én megtartott közgyűlésről

egyszerűen kiutasította,

mint olyan embert, akinek ott joga nincsen megjelenni. Pedig voltaképpen igen jól tudta, hogy joga van Fésüs Lajosnak ott lenni. Erre mutat világosan a nyilvánvalóan jogot és törvényt sértő esetről Fésüs Lajosnak a belügyminiszterhez intézett bejelentése. Ebben elmondja Fésüs Lajos, hogy amidőn a belügyminisztériumban megtudta, hogy visszahelyezésére a döntés az alispáni hivatalnak is leküldetett, az alispán úrhoz fordult, kérdvén, mi lehet annak az oka, hogy a belügyminisztérium döntése hozzám még mindig nem jutott el.

— Alispán úr őméltósága — folytatta — nagy meglepetéssel hallgatta végig panaszomat, ügyem referensét behívatta. Én addig, amíg Őméltósága a referenssel beszélt, nem voltam benn, de utána az alispán úr maga mondotta, hogy

a referens azzal védekezett, hogy ő az aktát a böszörményi polgármester intézkedésére, illetve kívánságára tartotta vissza. Ez alatt, amíg az akta vissza volt tartva, választtatta helyettem a polgármester az új tagot, akkor, amikor ő már jól tudta, hogy a belügyminisztérium az én javamra döntött.

Alispán úr gyors intézkedést igért, azonban ennek dacára sem tudtam a mai napig — ma már április 18-ika van! — a belügyminisztérium döntéséhez hozzájutni. Az ember a szemét dörzsöli: ébren van, vagy álmodik?

— Kegyelmes Uram, én bevallom, hogy az igazgatóságban tényleg

nem a cég, hanem az engem kiküldő város érdekeit tartottam szem előtt.

Ha van bűnöm, az csakis ez lehet. Állítólag a másik tag behívása azzal az indokolással történt, hogy őt már a közgyűlés egyszer megválasztotta s én ezt a választást nem fellebbeztem meg. De hogyan fellebbezhettem volna, amikor az én felülvizsgálati kérésemben sem jött még le a döntés, bár annak a tartalmát ismertük is.

Erre a bejelentésre még nem érkezett válasz. Fésüs azonban bejelentette panaszát a vármegyei kisgyűlésnek is. Ekkor szóról-szóra ezeket írja:

I. Én a Ganz villamossági Rt. igazgatóságának üléséről az elnöklő polgármester által kiutasíttattam, amikor még az igazgatóságból kizárva nem voltam, erről ugyan a mai napig sem kaptam írást.

II. Ha a Ganz vill. Rt. tanácsának megvan az a joga, hogy

mihelyt valaki nem az ő szája íze szerint beszél, azt azonnal kizárhatja,

akkor teljesen felesleges, hogy a város az igazgatóságba tagokat küldjön ki, hiszen ezek úgy sem tehetnek semmit,

nem védhetik a polgárság érdekeit.

III. Nem beszélek arról, hogy a polgármester úr, aki egyformán elnököl a közgyűlésen és a Ganzban, az igazgatósági jutalék miatt, ha ilyent kap, elfogulatlan nem lehet s

törvény szerint nem lehetne dotált igazgatósági tag,

de állítom azt, hogy neki, mint polgármesternek,

a város delegálási jogáért kellett volna küzdenie.

IV. És ha a Ganz engem kizár, akkor sem a Ganznak a joga, hogy úgy egyszerűen hívjon be valakit, hanem meg kellett volna a közgyűlést keresni, hogy helyettem új tagot delegáljon.

V. Tény, hogy a polgármester, ahelyett, hogy a várost védené, még a fellebbezési jogomtól is el akar ütni, azon jogomtól, hogy a tényeket a felettes hatóság tudomására hozhassam és azok ítéletét kérhessem.

Az a személyiség pedig, akit Szálkay polgármester intenciójára a Ganz 1933 márciusi közgyűlése behívott, az illetékes kisgyűlést meg sem kérdezve, illetőleg kijátszva:

a városi főügyész.

Éppen az a hivatalnok, akinek ezt az önkényes „megválasztást" már csak az 1927: V. törvénycikk 49. szakaszának 6. pontja értelmében nem is lett volna szabad elfogadnia. Tette pedig a polgármester ezt a belügyminiszteri rendelettel harcbaszálló önkényes, házi megválasztását azért, hogy Fésüs Lajos szabályszerű és alkotmányszerű visszatérését megakadályozza, illetőleg a miniszteri megsemmisítést kijátsza.

Fésüs Lajos azonban másfél év óta hiába várja, hogy Szálkay polgármester is tudomást vegyen a belügyminiszter intézkedéséről. Hiába várja, hogy visszatérhessen tagságába, amelytől a böször-

URAKAT ÉS HÖLGYEKET
betegbiztosítás bevezetésére alkalmazunk. — Nagy ismeretséggel rendelkező egyének jelentkezzenek délelőtt 10—11-ig **Phönix, Simonffy u. 1. I. e. Gerő** igazgatónál.

VIVA VILLA

VÁLLALATÁNAK BETEGSÉG TÜNETEI:
Vevők elégedetlensége. Ócska gépek. Munkanélküliség. Ráfizetés.
ORVOSSÁGA:
Vizsgáltassa felül gyáripari vállalata rentabilitását! — Irjon még ma:
KOJNOK munkaszervezőnek, Hódmezővásárhely. ❖

ményi polgármesternek alkotmányt megcsufoló önkénye fosztotta meg.

Hogyan tud védekezni Szálkay Antal polgármester: ez az ő eddig is jól kamatoztatott találékonyságán mulik. De hogy alkotmánytipró eljárásáért nem csupán fölöttes hatóságai előtt kell felelnie ez alkalommal, hanem Böszörmény népének színe előtt is: ez már a dolog természetéhez tartozik.

(nt.)

Gyászrovat

Székely Jánosné Elek Zsuzsánna, életének 64. évében elhunyt. Temetése a Debrecenből való hazaszállítás után Kúnhegyesen lesz kedden délután. Az elhunytban Székely János műszaki főtanácsos feleségét gyászolja. Lakás: Ajtó ucca 27. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Fekete Lajosné Juhos Margit, élt 31 évet. Temetése a Derecskére végzett szállítás után szerdán délután 2 órakor lesz. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata **végzi.**

Ifj. Heutschy János, életének 31. évében elhunyt. Temetése a Köztemetőben a római katholikus egyház beszentelése után szerdán délután 3 órakor lesz. Lakás: Veres ucca 26. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Mayer Antal, 32 éves fűtő temetése kedden délután 3 órakor lesz Köztemetőben „Dankó" temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen nővérünk, özv. Szendy Irméné elhunyta alkalmából kifejezett őszinte részvétekért, koszorúkért, csokrokért igaz köszönetünket nyilvánítjuk.

Özv. Hatvani Józsefné, Czeglédy Gyuláné.

Csütörtökön lesz az Ujságíró Club II. vígestje

Az Ujságíró Club a komoly hangversenyek mellett minden második csütörtökön vígestéket is rendez. Az első csütörtöki vígest sikere után a további vígesték iránt még nagyobb az érdeklődés. A vígesték művészi rendezését *Kassay* Károly, a Csokonai-színház volt főrendezője vállalta el és ez teljes biztosíték arra, hogy a közönség jól fog mulatni.

A II. vígest csütörtökön este 8 órakor kezdődik az Ujságíró Club helyiségeiben (Piac ucca 26.). Belépődíj nincsen. A vígest műsora a következő:

Az „Ideál" mandolinzenekar *Pethő* Gyula karmester vezetése alatt két darabot játszik. *Kovács* Kató, *Farkas* Andor, *Jurás* Mihály és *Rose* Ferenc dalokat, műdalokat és áriákat adnak elő. *Kassay* Károly magánszámokkal szerepel.

Három egyfelvonásos kis darabot adnak elő: *Zsákarfalvi* Pál, *Hangya* Mária, *Péter* Ede, *Zengewald* Gyula. A zongorakíséretet *Román* László látja el.

Karóval összeverték és megharapdálták a csőszt az éjjeli tolvajok

A külsőségeken garázdálkodó éjjeli tolvajok vakmerősége — úgy látszik — nem ismer határokat.

Kiss Imre köntöskerti éjjeli őr vasárnap éjszaka észrevette, hogy a karókat lopkodják a tolvajok. Három alakot látott a sötétben, rájuk kiáltott és fegyverrel a kezében feléjük ment. A tolvajok azonban nem ijedtek meg és menekülés helyett szembeszálltak Kiss Imrével, akitől elvették fegyverét, majd karókkal ütni kezdték, sőt ráadásul még meg is harapták. A szegény csőszt úgy helybenhagyták, hogy a mentőknek kellett kiszállítani a sebészeti klinikára.

A támadás ügyében a rendőrség nyomozást indított és az eseten okulva, az éjjeli őrök a jövőben a fegyverhasználattól sem fognak visszariadni. Ez pedig kellemetlen következményekkel járhat az éjszaka tolvajaira.

VIVA VILLA

A csendőrszakács tudni sem akar róla, hogy megölte szerelmesét

Szerinte Kovács Erzsébet szerelmi bájitalt itatott vele, ezért tud csak suttogva beszélni — Megvizsgálják Szász József elmeállapotát

Mint megírtuk, a vizsgálóbíró kihallgatta a Piac uccai véres szerelmi dráma vádlottját, Szász Józsefet a sebészeti klinikán. Köztudomású, hogy Szász, *miután megölte Kovács Erzsébetet, a saját torkán is rendkivül súlyos sebet ejtett a borotvával,* úgy, hogy alig sikerült megmenteni az életnek és így élete végéig műgégével fog élni.

A kihallgatás alkalmával a vádlott, aki a torokseb óta csak suttogva tud beszélni, kijelentette, hogy *nem tud semmit az egész gyilkosságról, egyben nagyon sajnálkozott azon, hogy Kovács Erzsébet meghalt.*

Mikor figyelmeztették, hogy hiszen ő ölte meg és most is a saját magán ejtett seb miatt beszél suttogva, tiltakozott a vád ellen és azt felelte, hogy *a leány vele valami erős hatású szerelmi bájitalt itatott és ezért suttog.*

Mindezek a körülmények szükségessé ették *a vádlott elmeállapotának megvizsgálását,* amit a vizsgálóbíró el is rendelt.

Svéd Sándor súlyos influenzában beteg, helyette Palló Imre énekel ma este a Zenekedvelők Körében

Svéd Sándor operaénekes, aki ma este énekelt volna Debrecenben a Zenekedvelők Köre III. bérleti hangversenyén, Prágából súlyos influenzával jött meg, berekedt és tegnap reggel táviratban értesítette a Zenekedvelők Körét, hogy csak két hét mulva reméli, hogy énekelhet.

Minthogy így a koncert megtartása bizonytalanná vált, a Zenekedvelők Körének csa 12 óra állott rendelkezésre, hogy a beteg művész helyett más elsőrangú művészt adhasson a közönségnek és ne kelljen a koncertet elhalasztani.

Béccsel, Budapesttel, az operaházzal, végül *Palló* Imrével, aki a tegnapi napot pándi birtokán töltötte, számos telefonbeszélgetést bonyolított le a Zenekedvelők Köre, míg végre sikerült Palló Imrét Svéd Sándor helyett megnyernie és a koncertet így ma este 9 órakor megtartják.

Palló Imre, a daliás magyar énekes, az Operaház büszkesége, aki a Debreceni Hét alkalmával oly tüneményes sikert aratott a Hári János cimszerepében és gyönyörű hangjával belopta magát a debreceni szivekbe, ez alkalommal hires operai szerepeiből énekel: a Sevillai borbélyból, Traviatából, az Álarcos bálból, továbbá a Farsangi lakodalomból.

A Zenekedvelők Köre ismert rendezési készségének igy sikerült a mai estét megtartani. Jegyek már egy pengőtől kezdve kaphatók ma egész nap a Méliuszban és az Aranybikában.

Ma este koncert után a népszerű nagy magyar művész tiszteletére társas összejövetel lesz a Bika üvegtermében.

Izgalom és humor
EDGAR WALLACE detektivregénye
A MESTERDETEKTIV
(Mese a legénylakásról.)
Érdekfeszítő és kacagtató vigjáték 10 felvonásban.
Főszereplők: CAMILLA HORN, GERDA MAURUS és GEORG ALEXANDER.
Bemutató ma az APOLLÓBAN
Előadások: 5, 7 és 9 órakor.
AZ ELSŐ ELŐADÁS MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL

Az osztálysorsjáték húzása

5000 pengőt nyrt: 16338
3000 pengőt nyert: 37083
2000 pengőt nyert: 13703
1000 pengőt nyertek: 51352 55276 66792 80149
500 pengőt nyertek: 13508 18774 22246 65198
300 pengőt nyertek: 2728 4786 11460 15979 16754 27059 33917 35449 36735 52443 54237 62579 72371 73252 79588 79613 80893 82582.

Református egyházi élet

A Kálvinisták Templomegyesülete kedden, január 15-én pontosan fél 6 órai kezdettel a Kollégium dísztermében teadélutánt rendez a Jugoszláviából kiüldözöttek javára, amelyen előadást tart dr. Darkó Jenő egyetemi tanár. A felkért háziasszonyok névsora a következő: Dr. Darkó Jenőné, dr. Szabó Gusztávné, dr. Papp Ferencné, dr. Kun Sándorné, dr. Ménes Lajosné, Polgári Miklósné, dr. Radó Endréné, Kovács Lajosné, Fehértói Dánielné, Fekete Mátyásné, Balla Kálmánné, Jenei Mihályné és a Templomegyesülete asztal: háziasszonya özv. Burai Sándorné. A felkért háziasszonyok a legnagyobb készséggel vállalták ezt a szolgálatot és asztalukhoz szeretettel hívták meg mindazokat akik a segélyezésben részt óhajtanak venni. A teadélután énekléssel és imádkozással kezdődik. Az asztalok kiválasztása és terítése már kedden délelőtt megtörténik, hogy a jelzett időben pontosan kezdődhessék a teadélután.

A Szeretetszövetség debreceni taggyűjtése a mai nehéz viszonyokhoz képest szépen folyik. A diakonisszák és gyülekezeti munkások már bejárták a város legnagyobb részét s minden remény megvan arra, hogy a taggyűjtés a jövő héten — ha szerény eredménnyel is — de eredményesen befejeződik. Az Országos Református Szeretetszövetség ezúton is hálás köszönetét fejezi ki Debrecen társadalmának azért a jóindulatú támogatásért, amelylyel az árvák ügyét magáévá tette, a gyülekezeti munkásoknak és diakonisszajelölteknek, akik a taggyűjtés nehéz munkáját lebonyolították s melegen köszönti a szövetség kötelékébe belépő új tagokat abban a reményben, hogy tagjainak a száma Debrecenben is minden esztendőben meg fog kétszereződni.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

több évezred fejlődésének eredményeként állt elő.

A fejlődést ismertette a szónok. Történelmi példákat sorolt fel, hogy az első századokban az áttért előkelők miként szabadították fel ezerszámra rabszolgáikat. Például egy Melania nevű hölgy egymaga 8000-t szabadított fel. Később államvallássá lett a keresztyénség és akkor szociális és humanitárius tanait meghamisították, de azért a rabszolgaságot mégis eltörölték.

A középkor sötétségében hasonlóan

visszaszorult a humanitárius bibliai világszemlélet, hiszen a bibliát olvasni is tilos volt, sok helyen halálbüntetés terhe alatt.

Ámde jöttek a reformátorok, akik a bibliával együtt ,annak világszemléletét is visszaadták az emberiségnek. Ezek közt legnagyobb volt Kálvin, ugyis, mint társadalmi reformátor, pedig ő inkább a hitéletre és az egyház megtisztitására törekedett. A kálvini világszemlélet, mely egy a bibliai, illetve humanitárius világszemlélettel, két ágon terjedt el. Angolszász ágon a puritánok útján, kiknek elveit Cromwell forradalma vitte diadalra, majd vitte át Amerika földjére, ahol a szabadságharcban Washingtonék megfogalmazták az emberi jogokat és ez ma is alapja a köztársaság alkotmányának. A másik ág a francia, mely egyrészt amerikai hatás alatt, másrészt Rousseau révén alakult ki, aki maga is genfi ember volt és Kálvin vallására tért, kinek hatása alatt írta a Társadalmi Szerződésről című hires könyvét, mely a biblia után talán a legnagyobb hatást váltotta ki a történelem folyamán. Igy jött létre Kálvin hatása nyomán a nagy francia forradalom emberi jogainak megfogalmazása, mely ma is alapja a köztársaság alkotmányának. Furcsa paradoxon, de igaz, hogy az atheista irányba fajult nagy forradalom, bibliai elveket írt zászlajára.

Az egyenlőség, testvériség, szabadság elvei, melyeket Kossuthék hangoztattak, ma is élő erők. Az egyenlőség a demokráciában, a testvériség a szociális haladásban, a szabadság a liberálizmusban él tovább.

Csak harmoniába kell tudni hozni ezeket az elveket egymással. A demokráciában a mérséklet, a szociális haladásban az elérhető fok helyes megszabása, a liberálizmusnál pedig ennek a fogalomnak, megtisztitott formában a demokráciához és a szociális eszméhez való hozzásimítása a feladat.

A harmadik ért, hogy a humanitárius világszemlélet a helyes, abban áll, hogy

ennek a küzdőit tekinti az emberiség ma is hőseiül, az apostolokat, a vértanukat, a szenteket,

ha úgy tetszik, — irókat, tudósokat, költőket és szabadsághősöket, egy Washingtont, egy Kossuthot. Ezek ellenfelei pedig elhalványultak.

Végül a negyedik érv abban áll, hogy

ez a világszemlélet felel meg a társadalom lényegének.

A társadalom összetartó ereje a vonzásnak megfelelő rokonérzés, vagy szimpatia. Ezt emeli magas erkölcsi törvénnyé ez a világszemlélet az emberszeretet nagy elvében.

A háború után ezzel a világszemlélettel szemben új alakult ki, melyet antihumanitáriusnak lehet nevezni. E z

a bibliát és az emberszeretet tanát utópiának tartja, a demokráciát tulhaladott elavult intézménynek, a szociális haladást, főleg a szocializmust világcsalásnak, a liberálizmust destrukciónak.

Ez az új világnézet azonban nem tud új eszméket hozni. Az ultrasovinizmust és főleg a fajelméletet hozta, amely azonban a nagy vérkeveredés folytán hamis és még ha természetrajzilag megállapítható volna, akkor is régen tulhaladott nézet. Különben is a fajelméletet nem annyira pozitiv formában érvényesíti vagyis a maga fajának valódi szeretete által, hanem inkább negativ formában a többiek gyülölete által. Eszmevilága azután odaszükül, hogy

szinte vezérmotivuma lett az antiszemitizmus, az emberiség 1%-át sem kitevő zsidóság gyülölete.

Uj eszméket nem hoz, de a régiek negációját hirdeti, pedig ha a demokrácia, a szociális elv és a liberalizmus esetleg elfajultak, nem eldobni és megtagadni kellene azokat, hanem megtisztitani és új fényben, új dicsőségben visszaállitani.

Kisajátitja a szociális eszmét, de hogy nem komolyan, azt a müncheni és a berlini szentbertalan-éjek bizonyítják, mikor is kiirtották a szociális eszmét komolyan követelő balszárnyat.

Mi hát az antihumanitárius világszemlélet lényege? A háborús mentalitás megrögzitése, a nyers erőnek élre állitása, az az erőszak apetheozisa. A gyülölet szitása nemzetközi, belső társadalmi és egyéni vonatkozásban egyaránt.

Ez atavisztikus tünet, vagyis az ős primitiv erők visszaütése.

A testi indulatok uralma a lelkiek felett. Az ős önzés diadala a kifinomult altruisztikus eszmék felett. A materiálizmus tobzódása az ideálok felett.

Imé, a legtökéletesebb destrukció.

Az antihumanitárius világszemlélet destruktiv két okból.

Először azért, mert

a társadalombomlasztó erőket ülteti nyeregbe.

A brutális egyéni erő felmagasztalását hirdeti. Itt érdekes paradoxon van. A világszemlélet azt állítja, hogy az egyéneknek egészen a teljes megsemmisülésig alá kell rendelniük magukat a közösség érdekeinek. Azonban ezzel ellentétben a Nietsche-féle Übermensch elméletet magasztalják fel és dicsőitik, mely abban lelei örömét és életcélját, hogy a többi embert legyőzze. Ez pedig egy lépéssel tovább már a tárasadalomellenes, antiszociális embertipushoz vezet. Byronnak Kalóz című költeményében, a kalóz azt mondja magáról, hogy ő nem törődik a többi emberrel, mert ő magának akar élni, mint az oroszlán. Imé a kalózmentalitás, vagy az oroszlán-etika. Az oroszlán pedig mindig a pars leoninát, vagyis mindenből az egészet követeli magának. De még ez az oroszlán-etika is tigris- és hiéna-etikává válik, mint a müncheni és berlini szentbertalan-éjek szörnyű vérengzései mutatják.

De azért is destruktiv az antihumanitárius világnézet, mert

a társadalom összetartó és fejlesztő erőit gyöngíti.

Az emberi rokonérzés, mely a természettan vonzóerejének felel meg, az az erő, mely a társadalmat összetartja. Ez magasztosul fel a bibliában emberszeretetté. Aki ezt az eszményt megtagadja, az a társadalom összetartó erejét gyöngíti.

Destrukció tehát az új világszemlélet, mert az összetartó: a centripetális erőket gyengiti, ellenben a széthuzó, vagy bomlasztó, vagyis a centrifugális erőket erősíti.

Az új világszemlélet gőgösen, szuronyok hegyén jön és lényegéhez méltóan erőszakkal akar hódítani.

Ámde mi kitartunk a humanitárius világfelfogás mellett, mely a bibliában nyeri meg a szentesitést, melyet több évezredes fejlődés igazol, melyet a hősök könnyeik és vérük ontásával vittek előre és amely a társadalom természeti törvényszerűségének is egyedül felel meg. Kitartunk a tiszta és nemes értelemben vett demokrácia, a szociális elv és a liberálizmus mellett. Sok országban a tömeg meghódol az új iránynak. De hiszen még

Nérót is istenі tiszteletben részesitették a rómaiak. Ámde míg a tömeg a porba hullt előtte, a vértanuk égtek és szenvedtek és megmentették a világot.

A lelkes, apostoli emelkedettséggel elmondott végső szavakra percekig tartó tapsban tört ki a közönség együttérzése, Juhász Nagy Sándort ünnepelve. Elmélyitette a lelkesedést, a szivekbe edzette a gondolatokat a tanitói vegyeskar által áhitattal előadott Himnusz.

Ezzel az előadás, amellyel a Reform Társaság igen nagy szolgálatot tett Debrecen közvéleményének, véget ért.

Az idén sok nagy haszonbérlet lejár a városnál

Több városi mezőgazdasági birtok haszonbérleti viszonya 1935 szeptember 30-án megszünik és igy ezek a bérletek október 1-től bérbeadás alá kerülnek.

Igy a Dombos tanya nevü 1419 k. hold 920 négyszögöl területü, a Beton tanya nevü 502 k. hold 591 négyszögöl területü, a Sárkut tanya nevü 430 k. hold 747 négyszögöl területü pallagi birtokok, a Tamássy kaszáló nevü 105 k. hold 196 négyszögöl területü guthi birtok, a Nagyálomzug nevü 1104 k. hold területü, a Kisálomzug nevü 419 k. hold 521 négyszögöl területü, a Vajdalapos nevü 938 k. hold területü 246 négyszögöl területü, az Isten földje nevü 135 k. hold 344 négyszögöl területü elepi birtokok, a volt Tejgazdaság nevü 335 k. hold 1465 négyszögöl terlüetü ingatlan, mely utóbbi előreláthatólag több részletben kisebb parcellákban lesz bérbe adva.

Az árverési feltételeket már készíti a gazdasági ügyosztály és a tiszti főügyész s még ebben a hónapban meghirdeti az árverést.

A város két legnagyobb birtokának: a Belsőohat 4000 k. hold és a Külsőohat 3000 hold ingatlannak bérleti viszonya 1936 szeptember 30-án jár le, de már ezek bérbeadására is folynak az előkészitő munkálatok.

Arzénes gyilkosság gyanuja miatt exhumáltak Zsákán

A csendőrség kevéssel ezelőtt egy Zsákáról érkezett névtelen feljelentést továbbitott a debreceni ügyészségnek. A feljelentésben az ismeretlen levélíró azt mondja, hogy

a hét évvel ezelőtt Zsákán elhalálozott Szilágyi János jómódú gazda nem természetes halállal halt meg.

A feljelentő szerint a hozzátartozók egyike, aki nagyon közel állt az elhunythoz, arzénnel mérgezte meg a gazdálkodót.

Az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte a nyomozást, valamint a holttest exhumálását. Szombaton *Preineszberger* Jenő ir. tanácselnök, vizsgálóbíró, *Kádas* István dr. királyi ügyész, valamint a törvényszéki orvosszakértők kiszálltak a helyszinére és

exhumálva a hullát, részeit az Országos Vegyvizsgálóba küldték vegyelemzés végett.

A vizsgálóbíró kihallgatásokat is tartott a helyszínén, melyeknek adatait azonban a nyomozás érdekében nem lehet a nyilvánossággal közölni.

A BETEGSÉG GYÓGYKEZELÉSE SULYOS ❖ KÖLTSÉGEKKEL JÁR! ❖

Kössön

BETEGBIZTOSITÁST

Ön és családja részére.

Megtérül az orvos, szakorvos, tanár, Röntgen, mütét, kórház, klinika, szanatórium, gyógyszer, gyógyászati segédeszközök, különleges gyógyeljárások, fogkezelés költsége, szülési és temetkezési segély jár. ❖ Beteglap nincs!

SZABAD ORVOSVÁLASZTÁS.

Felvilágositást nyujt:

TURUL MAGYAR ORSZÁGOS BIZTOSITÓ INTÉZET RT.

(PHÖNIX Koncern)

Debrecen, Simonffy ucca 1. szám.

Telefon: 22-04.

Kampler Kálmán és Maghy Zoltán képkiállítása a Déri-múzeumban

A Déri-muzeum kiállító termében két értékes hajduböszörményi festőtehetség rendezett érdekes tárlatot. Vasárnap délelőtt volt a kiállítás megnyitása és már az első nap folyamán igen sok érdeklődés mutatkozott a képek iránt. Mind a két hajduböszörményi festő értékes, komoly tehetség s tárlatuk erkölcsi és anyagi sikere biztositottnak tekinthető. A tárlatról legközelebb mondunk részletes véleményt.

Ágy alatt fogták el a negyedik szökött rabot

Budapest, január 14. Vasárnap bizalmas értesités nyomán elfogták a Markó uccából megszökött hét rab közül a negyediket, Kalinai Józsefet, az Angyalföldön, szökevénytársa, József Rudolf bátyja lakásán az ágy alatt.

Elmondta, hogy társai éhesek, nincs pénzük, nem tudnak hol bujkálni és igy rövidesen kézrekerülnek.

A tiszaháti gyapjúra külön kiviteli engedélyt kér a gazdasági egyesület

A debreceni Gazdasági Egyesület nevében Jóna István elnök kitünő és a tiszántuli gazdákra életbevágóan fontos kérelmet terjesztett elő a földmüvelésügyi minisztériumban annak kapcsán, hogy a kormány a gyapjú kivitelét nem szándékozik engedélyezni, hanem kilónkint 1.60 pengős árban belföldi értékesitést ir elő. Jóna István kitünő érveléssel mutat rá memorandumában, hogy a gazdák eddig is az igazi értéknek felét-harmadát kapták gyapjujukért s hogy az értékesitésnek ez a módja a kartellirizott gyárak és kereskedők között csak még rosszabb értékesitési lehetőségeket hozhat. Rámutat arra is, hogy az eddig valuta ellenében kivitt gyapjuk nagy hasznot hoztak pénzügyi tekintetben is az országnak, mig a kompenzációs üzletek igazi haszna sokkal kisebb lesz és nem is érhet el a gazdákig. A Tiszántul különösen nehéz helyzetére tekintettel Jóna István a tiszaháti gyapju külföldi kiviteléne engedélyezését kéri.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

Harminchárom csizmát s huszonöt pokrócot lopkodott össze egy cigánybanda a vásáros szekerekről

Buksi Lakatos József, *Lakatos* András, *Lakatos* Sándor és *Kolompár* Sándor hajduhadházi vályogvető cigányok a mult évben úgy találták, hogy a vályogvetésnél jövedelmezőbb foglalatosságok is vannak a világon. Ezért a lopásra tértek át.

A dorogi vásárra menő, főleg csizmadiaszekerekről ládástól lopták el a csizmákat, pokrócokat, vizhatlan ponyvákat, sőt négy mellényt is elemeltek.

A fókárosult *Molnár* Jánosné, böszörményi lakos, akinek szekeréről útközben, mialatt a kocsis és az asszony elaludtak, egy egész láda csizmát loptak le tavaly tavasszal a Böszörményből Dorog felé vezető országúton. A lopott holmit, főleg a pokrócokat és a ponyvákat egyenként eladogatták és az árát megitták, megették. A csizmákat részben szintén eladták, a tetszetősebb külsejű, főleg sárga csizmákat pedig személyesen viselték el. Ez lett a vesztük, mert az egyik tolvaj egy ráncosszárú sárga csizmát a komájának adott kölcsön, aki abban tündöklött, mint vádlott egy bírósági tárgyaláson.

A tárgyaláson véletlenül az a csizmadia is jelen volt, aki hajdon boldog birtokosa volt a csizmának és megismerte a füstös férfiú lábán a sorsüldözött lábbeliket.

Igy aztán tavaly augusztus hatodikán lecsípték a társaságot.

A cigányok ügyét a debreceni törvényszék Tóth-tanácsa most tárgyalta A tolvajokkal együtt a vádlottak padjára kerültek mindazok, akik vettek a lopott holmiból. A nagyszámú orgazda mellett legjobban Erdei Gergely gazdát mártották be a cigányok, aki első helyen ült a tárgyaláson az orgazdák között. Mikor ugyanis a cigányokat elcsipték, csak Lakatos András és a reményteljes testvére kerültek hurokra. Kolompár a banda másik tagjával még a szabad levegőt élvezte. Lakatos András ekkor a fogházból egy levelet akart kicsempészni, mely a következőképen szólt:

Kedves felejim. Tisztellek és csókollak beneteket. Mondjátok, hogy minden a saját övéké. Eztet akor mongyátok ha kereszkérdisekkel kédeznek. Sürgősen irtam kilencedikén andrás.

A tömören megfogalmazott levél értelme az volt, hogy oktassák ki egymást, miszerint az orgazdáktól elvett dolgok azok tulajdonai és ők eme holmikat sohasem látták. A levél azonban nem jutott el a cimzettekhez. Ezek ugyanis ekkorára lakat alá kerültek, a levelet pedig még bent a fogházban elcsípték. A cigányok mindamellett erősen tagadtak mindent. Kijelentették, hogy a náluk meglelődött csizmákhoz a kövekező módon jutottak:

Erdei Gergely gazdánál dolgoztak és a gazda egy napon szekérre rakta az egész bandát, elvitte őket a dorogi határba és ott az út mellett egy bokorban megrakott csizmadialádát mutatott nekik, mondván, hogy íme ez az övéké. Az anderseni meséket két lóhosszal verő szép mesét azonban a bíróság nem fogadta el. Erdei Gergely ugyanis kijelentette, hogy noha ő valóban beismerte csendőrségi kihallgatása alkalmával, hogy vett a cigányoktól csizmát, ez csak azért történt, mivel a csendőrök nem éppen erkölcsi kényszer alatt tartották. Egyébként

erősen vallotta, hogy a cigányok bosszúból ásták el a négy pár csizmát a kukoricásban, mikor ő bottal útasitotta el a vásárlási ajánlatot.

A pokrócok után, melyekből szintén csekély 25 darabot loptak el és a csizmák után, melyeknek ügye ilyen ellentmondó vallomások után bizonytalanabbá lőn, mint a csizmák száma, — van ugyanis lopott csizma ebben az ügyben pontosan 33 darab lefoglalva, — a mellényekre került a sor. Az első mellényt vásárló orgazda vádlott kijelentette, hogy a lopott mellényt egy cigánytól vette, akit felismerni vélt Lakatos Buksi Józsefben. Buksi elútasította a vádat, mire

berontott a folyosóról vadházas társa, Vadász Juli és kijelentette, hogy a mellényt ő adta el 3 kosár búzáért.

Erre a királyi ügyész szintén vádat emelt az önfeláldozó bagóhites ellen is, aki a vád hallatára az összes fekete szentekre megesküdve foglalt helyet a vádlottak padján, mondván, hogy soha nem látta a mellényt.

Tekintettel az ellentmondó vallomásokra, a törvényszék bizonyításkiegészitést rendelt el és a tárgyalást január 25-re elnapolta.

VIVA VILLA

Bihar vármegye törvényhatósági bizottságának alakuló közgyűlése

Biharvármegye törvényhatósági bizottsága most tartotta alakuló közgyűlését, dr. *Szilágyi* Lajos cs. és kir. kamarás, főispán elnöklete alatt.

Az alakulás formaságai után a közgyűlés tagjai felekezetenkiat külön-külön a maguk templomába vonultak s ez alkalommal a római katholikus templomban dr. *Lindenberger* János apostoli kormányzó, a ref. templomban *F. Varga* Lajos esperes, az izr. templomban *Blum-Bencion* Béla főrabbi tartott ünnepi istetiszteletet.

Istentisztelet után a főispán az 1935 naptári évre általános tájékoztatót mondott és promgramot adott. Foglalkozott a legutóbb megtartott törvényhatósági választás tanulságaival, ismertette a vármegyei költségvetés adatait, majd áttért a lakosságnak tengerivetőmaggal, vetőburgonyával és fümag szétosztásával való támogatására. Végül pedig a tisztviselői kar magatartására vonatkozó irányelveket publikálta.

A közgyülés a főispáni előterjesztéseket lelkesedéssel fogadta.

Ezek után az alakuló közgyülés a bizottságokat választotta meg.

Közgyülés után a Kulturház nagytrmében ünnepélyes közebéd volt, amelyen politikai pártkülönbség nélkül jóformán az összes törvényhatósági bizottsági tagok és tisztviselők közel kétszázan vettek részt.

Ebéd közben dr. *Szilágyi* Lajos főispán a kormányzóra mondott felköszöntőt; *Balogh* Tihamér földbirtokos, dr. *Ertsey* Péter közjegyző, dr. vitéz *Nadányi* h. alispán, dr. *Miskolczy* Pál közjegyző, felsőházi tag, dr. *Lindenberger* János apostoli kormányzó modottak még felköszöntőket, *Nagy* Lajos törvényhatósági bizottsági tag, a Független Kisgazdapárt igazgatója pedig a Független Kisgazdapárt támogatását jelentette be a főispán munkálkodására.

MINDENKI DICSÉRI
Paula Vessely s Willy Forst
parádés, romantikus filmjét:
a Vigmoziban
IGY VEGZŐDÖTT EGY SZERELEM
Magyar dalbetétek.
Tökéletes hangosgép
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor
Első előadás mérsékelt helyárakkal.

— **Székelési zavarok,** vastagbélhurut, puffadtság, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes **„Ferenc József"** keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspecialisták a **Ferenc József** vizet, úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák.

Nagy részvét mellett temették el Lővinger Mórnét

A debreceni statusquo izraelita elemi iskola 40 éven át volt kitünő tanítónőjét, *Lővinger* Mórnét vasárnap délelőtt kísérték utolsó útjára.

A gyászszertartást a Kápolnás uccai elemi iskola udvarán ment végbe, ahol a rokonok, tanítványok és tisztelők serege álta körül a ravatalt. *Schlésinger* Sámuel dr. főrabbai mélyértelmű szavakkal méltatta az elhunyt elévülhetetlen érdemeit, búcsúztatta a hűséges feleséget, önfeláldozó anyát és a türelmes, hivatását mindig lelkiismeretesen teljesítő tanítónőt. *Tennenbaum* főkántor megindító gyászéneke után a koporsót a kocsira tették és megindult a szomorú menet a zsidó temető felé.

A temetőben a nyitott sírnál *Weinberger* Mór, a zsidó elemi iskola igazgatója mondott nagyhatású beszédet, a kartársak nevében búcsúzva el a kedves halottól. A gyászoló közönség sűrű könnyhullatása közben földelték el a koporsót és a friss sírhantra vetett szomorú pillantások jelezték, hogy Lővinger Mórné emléke még sokáig fog élni a lelkekben.

Nekitámadt a rendőrnek, aki be akarta kísérni részeg férjét

Zajos botrány okozott nagy csődületet vasárnap este a Piac uccán a városháza előtt. *Mihálik* József napszámos a nagyvásár tiszteletére többet ivott, mint természete elbirt volna és *részeg állapotban erősen veszélyeztette az ucca rendjét.* Az őrszemes rendőr kénytelen volt beavatkozni és Mihálik Józsefet fel akarta kisérni a kapitányságra.

A rendőri közbelépésre a közönség soraiból *kivált egy harcias asszony* — mint később kiderült, Mihálik felesége — *és férje védelmére kelt.* A rendőr csendesítette az asszonyt, de mikor ez látta, hogy nincs foganatja, a *rendőrre ugrott, karmolta, harapdálta és a kötelességét teljesitő rendőrt csak a segitségére siető közeli őrszem szabaditotta ki* a megvadult nő karmai közül.

Végül is Mihálikot feleségestől bekísérték a rendőrségre, ahol mindkettőjüket orvos vizsgálta meg. Mihálikról hivatalosan is megállapitották, hogy részeg és kijózanodásáig leutalták a fogdába, az asszony azonban józan volt s így ellene hatósági közeg elleni erőszak címén indul eljárás.

— **Február 2-án lesz a cionista ifjúság műsoros táncestélye.** A debreceni cionista ifjúsági csoport műsoros táncestélyére már javában folynak az előkészületek. A kb. 100 tagú rendezőgárda olyan különleges műsorral fogja bevezetni a táncestélyt, amilyen még nem volt. A népszerűen megállapított helyárak, valamint a reggelig tartó tánc közben a közönségre váró újszerű -s különleges meglepetések bizonyára feledhetetlenné teszik az estélyt. A tánczenét a közkedvelt Bartalis-zenekar szolgáltatja.

A hajdúböszörményi polgármester a belügyminiszterrel is dacol, ha egy törvénytelen jogfosztás fentartásáról van szó

Az ellenzéki hajdúváros, ahol hivatalos fifika és vexatura fojtja el az egyetlen ellenzéki párt szervezkedését — Közigazgatási rémregény a Ganz R. T. igazgatósági tagsága körül — Kinek az érdekeit kell, hogy képviselje a város kiküldötte az igazgatóságban?

Hajdúböszörmény, január 14. A hajdúvárosok szívében, Hajdúböszörményben nagy küzdelem folyik évek óta az önkény és a demokrácia között. Hajdúböszörmény népe és ennek a népnek a közös érdeke sokszor szemben állott már *Szálkay* Antal polgármesterrel, aki meglehetősen önkényes eszközökkel jár a város élén a maga egyéni módján. Az eszközök ellen és a mód ellen sok feljelentés futott be a polgármester ellen s meg kell állapítani, hogy ezek a vádak nem személyi élűek, tisztán a polgármester hivatali működését kifogásolják. Hogy mennyire joggal, arról nem ildomos beszélni a megindult eljárások lefolytatásáig. Azt azonban lehetetlen elmellőzni, ha az ember Böszörményben jár, hogy meg ne érezze azt a nyomott, fojtott hangulatot, amely ebben a városban uralkodik.

Az ellenzék jelöltje győzött a műszaki tanácsos választáson

Itt volt például a vasárnapi városi közgyűlés, amelyen műszaki tanácsost választott Hajdúböszörmény képviselőtestülete. A választás előtt hetekkel kezdett működni a hatósági nyomás. Dr. *Szálkay* Antal polgármester egymásután hívatta magához a képviselőtestület tagjait, hogy a „lelkükre beszéljen", sőt nagy vacsorát is hívatott egybe a Kossuth szellemét már egyáltalán nem képviselő, kormánypártivá vedlett Kossuth Körbe, ahol mintegy

próbaválasztást akart végeztetni.

Jellemző a radikális ellenzéki szellem átütő erejére, hogy még ezen a kipróbált kormánypártiakból összehívott vacsorán is csupán öt szóval maradt kisebbségben a radikális ellenzék jelöltje. De viszont jellemző, hogy ennek az eredménynek alapján az egységespárt felszólította a radikális ellenzék jelöltjét, dr. Győrössy Zoltán mérnököt, hogy

mondjon le jelöltetéséről, mert úgy sincs esélye.

Nos, ezt alaposan megcáfolta a tegnapi választás, amelyen

15 szavazattöbbséggel mégis dr. Győrössy Zoltán lett Hajdúböszörmény műszaki tanácsnoka.

Állandó a városon a Nemzeti Radikális Párt ellenes nyomás

De milyen terrornak kellett ellenállani, hogy ezt az eredményt kivívják. Nemcsak benn, a városi képviselőtestület tanácskozótermében nyomott a levegő, hanem még künn, a városház előtti téren is. A hatalmas téren nem szabad „csoportosulni" s a rendőr valóban

csoportosulásnak tekint s oszlásra szólít fel minden háromtagú társaságot,

amely véletlenül összetalálkozik a különben néptelen területen.

Ez maga jellemzi azt a gyanusítással és hatósági nyomással tele légkört, amelyben élniök kell azoknak, akik a nép igazságát kivívni akaró Nemzeti Radikális Pártnak az élén küzdenek. A komoly politikai eszközökkel küzdő és gyökeres demokráciát követő Nemzeti Radikális Párttal szemben páratlan „figyelmet" tanusítanak a polgármester és adjutánsai, jól tudva azt, hogy

az egyetlen igazi ellenzéki mozgalom s ha ezt sikerül megfojtaniok: kiirtották a kossuthi demokrácia utolsó csiráját is Hajdúböszörményben.

Hogy gyűlés engedélyezése lehetetlen a Nemzeti Radikális Pártnak, az már nem is újság, sőt megszokott az is, hogy a párt böszörményi elnökét, *Bagossy* Imre középbirtokost gyakran érik olyan kitüntetések, hogy

még vendégeit is leigazoltatják a detektívek.

— Már a családommal sem merek együtt ebédelni — mondja humorosan Bagossy Imre —, mert maholnap rámfogják, hogy feleségemmel, kisfiammal és kislányommal pártgyűléseket tartunk.

Annyi tény, hogy utólagosan igazolásra szólították fel Bagossy Imrét azért is, mert a Debreceni Független Ujság egyik munkatársa künnjárt Hajdúböszörményben és nála vacsorázott.

Közigazgatási rémregény a Ganz Villamossági R. T. igazgató tagsági helye körül

Egészen fantasztikus azonban az a közigazgatási rémregénybe kívánkozó történet, amely *Fésüs* Lajosnak, a Nemzeti Radikális Párt másik hajdúböszörményi vezető tagjának, képviselőtestületi tagnak villamossági vállalati igazgatósági tagsága körül bonyolódik s amelyben

a hajdúböszörményi polgármester sikeresen kontrázta meg a belügyminiszteri rendelkezést is.

Hajdúböszörmény számára a villanyvilágítást a „Ganz Villamossági R. T." szolgáltatja, amelynek igazgatóságába a várossal kötött szerződés értelmében Böszörmény képviselőtestülete maga is választ be tagokat, hogy

azok ott a város közönsége érdekeinek megóvása felett őrködjenek.

Fésüs Lajost 1932. január 28-án választották az igazgatóság tagjává, megválasztását azonban a polgármester megfellebbezte s előterjesztése alapján a hajdúvármegyei kisgyűlés meg is semmisítette Fésüs Lajos bizottsági tagságát. Fésüs a belügyminiszterhez élt panasszal, aki

visszahelyezte a bizottsági tagságba, kimondva, hogy megválasztása jogszerűen nem volt megsemmisíthető.

Ez nyilvánosságra is került, közölte a „Hajdúböszörmény" című ujság is ugyanabban a számában amelyben meghírdette a „Ganz Villamossági R. T." rendes évi közgyűlését s ennek keretében „a város részéről kiküldött igazgatósági tag megválasztását. Pedig az az igazgatósági tag rég megvolt választva, Fésüs Lajos volt az, akinek a megválasztását helybenhagyta a belügyminiszter is s

ezt a döntést mindenki tudta, csak éppen csodálatosképpen Szálkay polgármester úr és a Rt. vezetői nem.

Nem tudták, mert nem akarták tudni s álnaivitásában odáig ment dr. *Szálkay* polgármester, hogy Fésüs Lajost az 1933 április 4-én megtartott közgyűlésről

egyszerűen kiutasította,

mint olyan embert, akinek ott joga nincsen megjelenni. Pedig voltaképpen igen jól tudta, hogy joga van Fésüs Lajosnak ott lenni. Erre mutat világosan a nyilvánvalóan jogot és törvényt sértő esetről Fésüs Lajosnak a belügyminiszterhez intézett bejelentése. Ebben elmondja Fésüs Lajos, hogy amidőn a belügyminisztériumban megtudta, hogy visszahelyezésére a döntés az alispáni hivatalnak is leküldetett, az alispán úrhoz fordult, kérdvén, mi lehet annak az oka, hogy a belügyminisztérium döntése hozzám még mindig nem jutott el.

— Alispán úr őméltósága — folytatta — nagy meglepetéssel hallgatta végig panaszomat, ügyem referensét behivatta. Én addig, amíg Őméltósága a referenssel beszélt, nem voltam benn, de utána az alispán úr maga mondotta, hogy

a referens azzal védekezett, hogy ő az aktát a böszörményi polgármester intézkedésére, illetve kívánságára tartotta vissza. Ez alatt, amíg az akta vissza volt tartva, választtatta helyettem a polgármester az új tagot, akkor, amikor ő már jól tudta, hogy a belügyminisztérium az én javamra döntött.

Alispán úr gyors intézkedést igért, azonban ennek dacára sem tudtam a mai napig — ma már április 18-ika van! — a belügyminisztérium döntéséhez hozzájutni. Az ember a szemét dörzsöli: ébren van, vagy álmodik?

— Kegyelmes Uram, én bevallom, hogy az igazgatóságban tényleg

nem a cég, hanem az engem kiküldő város érdekeit tartottam szem előtt.

Ha van bűnöm, az csakis ez lehet. Állítólag a másik tag behívása azzal az indokolással történt, hogy őt már a közgyűlés egyszer megválasztotta s én ezt a választást nem fellebbeztem meg. De hogyan fellebbezhettem volna, amikor az én felülvizsgálati kérésemben sem jött még le a döntés, bár annak a tartalmát ismertük is.

Erre a bejelentésre még nem érkezett válasz. Fésüs azonban bejelentette panaszát a vármegyei kisgyűlésnek is. Ekkor szóról-szóra ezeket írja:

I. Én a Ganz villamossági Rt. igazgatóságának üléséről az elnöklő polgármester által kiutasíttattam, amikor még az igazgatóságból kizárva nem voltam, erről ugyan a mai napig sem kaptam írást.

II. Ha a Ganz vill. Rt. tanácsának megvan az a joga, hogy

mihelyt valaki nem az ő szája íze szerint beszél, azt azonnal kizárhatja,

akkor teljesen felesleges, hogy a város az igazgatóságba tagokat küldjön ki, hiszen ezek úgy sem tehetnek semmit,

nem védhetik a polgárság érdekeit.

III. Nem beszélek arról, hogy a polgármester úr, aki egyformán elnököl a közgyűlésen és a Ganzban, az igazgatósági jutalék miatt, ha ilyent kap, elfogulatlan nem lehet s

törvény szerint nem lehetne dotált igazgatósági tag,

de állítom azt, hogy neki, mint polgármesternek,

a város delegálási jogáért kellett volna küzdenie.

IV. És ha a Ganz engem kizár, akkor sem a Ganznak a joga, hogy úgy egyszerűen hívjon be valakit, hanem meg kellett volna a közgyűlést keresni, hogy helyettem új tagot delegáljon.

V. Tény, hogy a polgármester, ahelyett, hogy a várost védené, még a fellebbezési jogomtól is el akar ütni, azon jogomtól, hogy a tényeket a felettes hatóság tudomására hozhassam és azok ítéletét kérhessem.

Az a személyiség pedig, akit Szálkay polgármester intenciójára a Ganz 1933 márciusi közgyűlése behívott, az illetékes kisgyűlést meg sem kérdezve, illetőleg kijátszva:

a városi főügyész.

Éppen az a hivatalnok, akinek ezt az önkényes „megválasztást" már csak az 1927: V. törvénycikk 49. szakaszának 6. pontja értelmében nem is lett volna szabad elfogadnia. Tette pedig a polgármester ezt a belügyminiszteri rendelettel harcbaszálló önkényes, házi megválasztását azért, hogy Fésüs Lajos szabályszerű és alkotmányszerű visszatérését megakadályozza, illetőleg a miniszteri megsemmisítést kijátsza.

Fésüs Lajos azonban másfél év óta hiába várja, hogy Szálkay polgármester is tudomást vegyen a belügyminiszter intézkedéséről. Hiába várja, hogy visszatérhessen tagságába, amelytől a böször-

URAKAT ÉS HÖLGYEKET
betegbiztosítás bevezetésére alkalmazunk. — Nagy ismeretséggel rendelkező egyének jelentkezzenek délelőtt 10—11-ig **Phönix, Simonffy u. 1. I. e. Gerő** igazgatónál.

VIVA VILLA

VÁLLALATÁNAK BETEGSÉG TÜNETEI:
Vevők elégedetlensége. Ócska gépek. Munkanélküliség. Ráfizetés.
ORVOSSÁGA:
Vizsgáltassa felül gyáripari vállalata rentabilitását! — Irjon még ma:
KOJNOK munkaszervezőnek, Hódmezővásárhely.

ményi polgármesternek alkotmányt megcsufoló önkénye fosztotta meg.

Hogyan tud védekezni Szálkay Antal polgármester: ez az ő eddig is jól kamatoztatott találékonyságán mulik. De hogy alkotmánytipró eljárásáért nem csupán fölöttes hatóságai előtt kell felelnie ez alkalommal, hanem Böszörmény népének színe előtt is: ez már a dolog természetéhez tartozik.

(nt.)

Gyászrovat

Székely Jánosné Elek Zsuzsánna, életének 64. évében elhunyt. Temetése a Debrecenből való hazaszállítás után Kúnhegyesen lesz kedden délután. Az elhunytban Székely János műszaki főtanácsos feleségét gyászolja. Lakás: Ajtó ucca 27. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Fekete Lajosné Juhos Margit, élt 31 évet. Temetése a Derecskére végzett szállítás után szerdán délután 2 órakor lesz. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Ifj. Heutschy János, életének 31. évében elhunyt. Temetése a Köztemetőben a római katholikus egyház beszentelése után szerdán délután 3 órakor lesz. Lakás: Veres ucca 26. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Mayer Antal, 32 éves fűtő temetése kedden délután 3 órakor lesz Köztemetőben „Dankó" temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen nővérünk, özv. Szendy Irméné elhunyta alkalmából kifejezett őszinte részvétekért, koszorúkért, csokrokért igaz köszönetünket nyilvánítjuk.

Özv. Hatvani Józsefné,
Czeglédy Gyuláné.

Csütörtökön lesz az Ujságíró Club II. vígestje

Az Ujságíró Club a komoly hangversenyek mellett minden második csütörtökön vígestéket is rendez. Az első csütörtöki vígest sikere után a további vígesték iránt még nagyobb az érdeklődés. A vígesték művészi rendezését *Kassay* Károly, a Csokonai-színház volt főrendezője vállalta el és ez teljes biztosíték arra, hogy a közönség jól fog mulatni.

A II. vígest csütörtökön este 8 órakor kezdődik az Ujságíró Club helyiségeiben (Piac ucca 26.). Belépődíj nincsen. A vígest műsora a következő:

Az „Ideál" mandolinzenekar *Pethő* Gyula karmester vezetése alatt két darabot játszik. *Kovács* Kató, *Farkas* Andor, *Jurás* Mihály és *Rose* Ferenc dalokat, műdalokat és áriákat adnak elő. *Kassay* Károly magánszámokkal szerepel.

Három egyfelvonásos kis darabot adnak elő: *Zsákarfalvi* Pál, *Hangya* Mária, *Péter* Ede, *Zengewald* Gyula. A zongorakíséretet *Román László* látja el.

Karóval összeverték és megharapdálták a csőszt az éjjeli tolvajok

A külsőségeken garázdálkodó éjjeli tolvajok vakmerősége — úgy látszik — nem ismer határokat.

Kiss Imre köntöskerti éjjeli őr vasárnap éjszaka észrevette, hogy a karókat lopkodják a tolvajok. Három alakot látott a sötétben, rájuk kiáltott és fegyverrel a kezében feléjük ment. A tolvajok azonban nem ijedtek meg és menekülés helyett szembeszálltak Kiss Imrével, akitől elvették fegyverét, majd karókkal ütni kezdték, sőt ráadásul még meg is harapták. A szegény csőszt úgy helybenhagyták, hogy a mentőknek kellett kiszállítani a sebészeti klinikára.

A támadás ügyében a rendőrség nyomozást indított és az eseten okulva, az éjjeli őrök a jövőben a fegyverhasználattól sem fognak visszariadni. Ez pedig kellemetlen következményekkel járhat az éjszaka tolvajaira.

VIVA VILLA

A csendőrszakács tudni sem akar róla, hogy megölte szerelmesét

Szerinte Kovács Erzsébet szerelmi bájitalt itatott vele, ezért tud csak suttogva beszélni — Megvizsgálják Szász József elmeállapotát

Mint megírtuk, a vizsgálóbíró kihallgatta a Piac uccai véres szerelmi dráma vádlottját, Szász Józsefet a sebészeti klinikán. Köztudomású, hogy Szász, *miután megölte Kovács Erzsébetet, a saját torkán is rendkivül súlyos sebet ejtett a borotvával,* úgy, hogy alig sikerült megmenteni az életnek és így élete végéig műgégével fog élni.

A kihallgatás alkalmával a vádlott, aki a torokseb óta csak suttogva tud beszélni, kijelentette, hogy *nem tud semmit az egész gyilkosságról, egyben nagyon sajnálkozott azon, hogy Kovács Erzsébet meghalt.*

Mikor figyelmeztették, hogy hiszen ő ölte meg és most is a saját magán ejtett seb miatt beszél suttogva, tiltakozott a vád ellen és azt felelte, hogy *a leány vele valami erős hatású szerelmi bájitalt itatott és ezért suttog.*

Mindezek a körülmények szükségessé ették *a vádlott elmeállapotának megvizsgálását,* amit a vizsgálóbíró el is rendelt.

Svéd Sándor súlyos influenzában beteg, helyette Palló Imre énekel ma este a Zenekedvelők Körében

Svéd Sándor operaénekes, aki ma este énekelt volna Debrecenben a Zenekedvelők Köre III. bérleti hangversenyén, Prágából súlyos influenzával jött meg, berekedt és tegnap reggel táviratban értesítette a Zenekedvelők Körét, hogy csak két hét mulva reméli, hogy énekelhet.

Minthogy így a koncert megtartása bizonytalanná vált, a Zenekedvelők Körének csa 12 óra állott rendelkezésre, hogy a beteg művész helyett más elsőrangú művészt adhasson a közönségnek és ne kelljen a koncertet elhalasztani.

Béccsel, Budapesttel, az operaházzal, végül *Palló* Imrével, aki a tegnapi napot pándi birtokán töltötte, számos telefonbeszélgetést bonyolított le a Zenekedvelők Köre, míg végre sikerült Palló Imrét Svéd Sándor helyett megnyernie és a koncertet így ma este 9 órakor megtartják.

Palló Imre, a daliás magyar énekes, az Operaház büszkesége, aki a Debreceni Hét alkalmával oly tüneményes sikert aratott a Hári János cimszerepében és gyönyörű hangjával belopta magát a debreceni szívekbe, ez alkalommal hires operai szerepeiből énekel: a Sevillai borbélyból, Traviatából, az Álarcos bálból, továbbá a Farsangi lakodalomból.

A Zenekedvelők Köre ismert rendezési készségének így sikerüli a mai estét megtartani. Jegyek már egy pengőtől kezdve kaphatók ma egész nap a Méliuszban és az Aranybikában.

Ma este koncert után a népszerű nagy magyar művész tiszteletére társas összejövetel lesz a Bika üvegtermében.

Izgalom és humor
EDGAR WALLACE detektivregénye
A MESTERDETEKTIV
(Mese a legénylakásról.)
Érdekfeszítő és kacagtató vigjáték 10 felvonásban.
Főszereplők: CAMILLA HORN, GERDA MAURUS és GEORG ALEXANDER.
Bemutató ma az APOLLÓBAN
Előadások: 5, 7 és 9 órakor.
AZ ELSŐ ELŐADÁS MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL

Az osztálysorsjáték húzása

5000 pengőt nyrt: 16338
3000 pengőt nyert: 37083
2000 pengőt nyert: 13703
1000 pengőt nyertek: 51352 55276 66792 80149
500 pengőt nyertek: 13508 18774 22246 65198
300 pengőt nyertek: 2728 4786 11460 15979 16754 27059 33917 35449 36735 52443 54237 62579 72371 73252 79588 79613 80893 82582.

Református egyházi élet

A Kálvinisták Templomegyesülete kedden, január 15-én pontosan fél 6 órai kezdettel a Kollégium dísztermében teadélutánt rendez a Jugoszláviából kiüldözöttek javára, amelyen előadást tart dr. Darkó Jenő egyetemi tanár. A felkért háziasszonyok névsora a következő: Dr. Darkó Jenőné, dr. Szabó Gusztávné, dr. Papp Ferencné, dr. Kun Sándorné, dr. Ménes Lajosné, Polgári Miklósné, dr. Radó Endréné, Kovács Lajosné, Fehértói Dánielné, Fekete Mátyásné, Balla Kálmánné, Jenei Mihályné és a Templomegyesülete asztal: háziasszonya özv. Burai Sándorné. A felkért háziasszonyok a legnagyobb készséggel vállalták ezt a szolgálatot és asztalukhoz szeretettel hívták meg mindazokat, akik a segélyezésben részt óhajtanak venni. A teadélután énekléssel és imádkozással kezdődik. Az asztalok kiválasztása és terítése már kedden délelőtt megtörténik, hogy a jelzett időben pontosan kezdődhessék a teadélután.

A Szeretetszövetség debreceni taggyűjtése a mai nehéz viszonyokhoz képest szépen folyik. A diakonisszák és gyülekezeti munkások már bejárták a város legnagyobb részét s minden remény megvan arra, hogy a taggyűjtés a jövő héten — ha szerény eredménynyel is — de eredményesen befejeződik. Az Országos Református Szeretetszövetség ezúton is hálás köszönetét fejezi ki Debrecen társadalmának azért a jóindulatú támogatásért, amelylyel az árvák ügyét magáévá tette, a gyülekezeti munkásoknak és diakonisszajelölteknek, akik a taggyűjtés nehéz munkáját lebonyolították s melegen köszönti a szövetség kötelékébe belépő új tagokat abban a reményben, hogy tagjainak a száma Debrecenben is minden esztendőben meg fog kétszereződni.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

A hajdúböszörményi polgármester a belügyminiszterrel is dacol, ha egy törvénytelen jogfosztás fentartásáról van szó

Az ellenzéki hajdúváros, ahol hivatalos fifika és vexatura fojtja el az egyetlen ellenzéki párt szervezkedését — Közigazgatási rémregény a Ganz R. T. igazgatósági tagsága körül — Kinek az érdekeit kell, hogy képviselje a város kiküldötte az igazgatóságban?

Hajdúböszörmény, január 14. A hajdúvárosok szívében, Hajdúböszörményben nagy küzdelem folyik évek óta az önkény és a demokrácia között. Hajdúböszörmény népe és ennek a népnek a közös érdeke sokszor szemben állott már *Szálkay* Antal polgármesterrel, aki meglehetősen önkényes eszközökkel jár a város élén a maga egyéni módján. Az eszközök ellen és a mód ellen sok feljelentés futott be a polgármester ellen s meg kell állapítani, hogy ezek a vádak nem személyi élűek, tisztán a polgármester hivatali működését kifogásolják. Hogy mennyire joggal, arról nem ildomos beszélni a megindult eljárások lefolytatásáig. Azt azonban lehetetlen elmellőzni, ha az ember Böszörményben jár, hogy meg ne érezze azt a nyomott, fojtott hangulatot, amely ebben a városban uralkodik.

Az ellenzék jelöltje győzött a műszaki tanácsos választáson

Itt volt például a vasárnapi városi közgyűlés, amelyen műszaki tanácsost választott Hajdúböszörmény képviselőtestülete. A választás előtt hetekkel kezdett működni a hatósági nyomás. Dr. *Szálkay* Antal polgármester egymásután hívatta magához a képviselőtestület tagjait, hogy a „lelkükre beszéljen", sőt nagy vacsorát is hívatott egybe a Kossuth szellemét már egyáltalán nem képviselő, kormánypártivá vedlett Kossuth Körbe, ahol mintegy

próbaválasztást akart végeztetni.

Jellemző a radikális ellenzéki szellem átütő erejére, hogy még ezen a kipróbált kormánypártiakból összehívott vacsorán is csupán öt szóval maradt kisebbségben a radikális ellenzék jelöltje. De viszont jellemző, hogy ennek az eredménynek alapján az egységespárt felszólította a radikális ellenzék jelöltjét, dr. Győrössy Zoltán mérnököt, hogy

mondjon le jelöltetéséről, mert úgy sincs esélye.

Nos, ezt alaposan megcáfolta a tegnapi választás, amelyen

15 szavazattöbbséggel mégis dr. Győrössy Zoltán lett Hajdúböszörmény műszaki tanácsnoka.

Állandó a városon a Nemzeti Radikális Párt ellenes nyomás

De milyen terrornak kellett ellenállani, hogy ezt az eredményt kivívják. Nemcsak benn, a városi képviselőtestület tanácskozótermében nyomott a levegő, hanem még künn, a városház előtti téren is. A hatalmas téren nem szabad „csoportosulni" s a rendőr valóban

csoportosulásnak tekint s oszlásra szólít fel minden háromtagú társaságot,

amely véletlenül összetalálkozik a különben néptelen területen.

Ez maga jellemzi azt a gyanusítással és hatósági nyomással tele légkört, amelyben élniök kell azoknak, akik a nép igazságát kivívni akaró Nemzeti Radikális Pártnak az élén küzdenek. A komoly politikai eszközökkel küzdő és gyökeres demokráciát követő Nemzeti Radikális Párttal szemben páratlan „figyelmet" tanusítanak a polgármester és adjutánsai, jól tudva azt, hogy

az egyetlen igazi ellenzéki mozgalom s ha ezt sikerül megfojtaniok: kiirtották a kossuthi demokrácia utolsó csiráját is Hajdúböszörményben.

Hogy gyűlés engedélyezése lehetetlen a Nemzeti Radikális Pártnak, az már nem is újság, sőt megszokott az is, hogy a párt böszörményi elnökét, *Bagossy* Imre középbirtokost gyakran érik olyan kitüntetések, hogy

még vendégeit is leigazoltatják a detektívek.

— Már a családommal sem merek együtt ebédelni — mondja humorosan Bagossy Imre —, mert maholnap rámfogják, hogy feleségemmel, kisfiammal és kislányommal pártgyűléseket tartunk.

Annyi tény, hogy utólagosan igazolásra szólították fel Bagossy Imrét azért is, mert a Debreceni Független Ujság egyik munkatársa künnjárt Hajdúböszörményben és nála vacsorázott.

Közigazgatási rémregény a Ganz Villamossági R. T. igazgató tagsági helye körül

Egészen fantasztikus azonban az a közigazgatási rémregénybe kívánkozó történet, amely *Fésüs* Lajosnak, a Nemzeti Radikális Párt másik hajdúböszörményi vezető tagjának, képviselőtestületi tagnak villamossági vállalati igazgatósági tagsága körül bonyolódik s amelyben

a hajdúböszörményi polgármester sikeresen kontrázta meg a belügyminiszteri rendelkezést is.

Hajdúböszörmény számára a villanyvilágítást a „Ganz Villamossági R. T." szolgáltatja, amelynek igazgatóságába a várossal kötött szerződés értelmében Böszörmény képviselőtestülete maga is választ be tagokat, hogy

azok ott a város közönsége érdekeinek megóvása felett őrködjenek.

Fésüs Lajost 1932. január 28-án választották az igazgatóság tagjává, megválasztását azonban a polgármester megfellebbezte s előterjesztése alapján a hajdúvármegyei kisgyűlés meg is semmisítette Fésüs Lajos bizottsági tagságát. Fésüs a belügyminiszterhez élt panasszal, aki

visszahelyezte a bizottsági tagságba, kimondva, hogy megválasztása jogszerűen nem volt megsemmisíthető.

Ez nyilvánosságra is került, közölte a „Hajdúböszörmény" című ujság is ugyanabban a számában amelyben meghírdette a „Ganz Villamossági R. T." rendes évi közgyűlését s ennek keretében „a város részéről kiküldött igazgatósági tag megválasztását. Pedig az az igazgatósági tag rég megvolt választva, Fésüs Lajos volt az, akinek a megválasztását helybenhagyta a belügyminiszter is s

ezt a döntést mindenki tudta, csak éppen csodálatosképpen Szálkay polgármester úr és a Rt. vezetői nem.

Nem tudták, mert nem akarták tudni s álnaivitásában odáig ment dr. *Szálkay* polgármester, hogy Fésüs Lajost az 1933 április 4-én megtartott közgyülésről

egyszerűen kiutasította,

mint olyan embert, akinek ott joga nincsen megjelenni. Pedig voltaképpen igen jól tudta, hogy joga van Fésüs Lajosnak ott lenni. Erre mutat világosan a nyilvánvalóan jogot és törvényt sértő esetről Fésüs Lajosnak a belügyminiszterhez intézett bejelentése. Ebben elmondja Fésüs Lajos, hogy amidőn a belügyminisztériumban megtudta, hogy visszahelyezésére a döntés az alispáni hivatalnak is leküldetett, az alispán úrhoz fordult, kérdvén, mi lehet annak az oka, hogy a belügyminisztérium döntése hozzám még mindig nem jutott el.

— Alispán úr őméltósága — folytatta — nagy meglepetéssel hallgatta végig panaszomat, ügyem referensét behívatta. Én addig, amíg Őméltósága a referenssel beszélt, nem voltam benn, de utána az alispán úr maga mondotta, hogy

a referens azzal védekezett, hogy ő az aktát a böszörményi polgármester intézkedésére, illetve kívánságára tartotta vissza. Ez alatt, amíg az akta vissza volt tartva, választtatta helyettem a polgármester az új tagot, akkor, amikor ő már jól tudta, hogy a belügyminisztérium az én javamra döntött.

Alispán úr gyors intézkedést igért, azonban ennek dacára sem tudtam a mai napig — ma már április 18-ika van! — a belügyminisztérium döntéséhez hozzájutni. Az ember a szemét dörzsöli: ébren van, vagy álmodik?

— Kegyelmes Uram, én bevallom, hogy az igazgatóságban tényleg

nem a cég, hanem az engem kiküldő város érdekeit tartottam szem előtt.

Ha van bűnöm, az csakis ez lehet. Állítólag a másik tag behívása azzal az indokolással történt, hogy őt már a közgyűlés egyszer megválasztotta s én ezt a választást nem fellebbeztem meg. De hogyan fellebbezhettem volna, amikor az én felülvizsgálati kérésemben sem jött még le a döntés, bár annak a tartalmát ismertük is.

Erre a bejelentésre még nem érkezett válasz. Fésüs azonban bejelentette panaszát a vármegyei kisgyűlésnek is. Ekkor szóról-szóra ezeket írja:

I. Én a Ganz villamossági Rt. igazgatóságának üléséről az elnöklő polgármester által kiutasíttattam, amikor még az igazgatóságból kizárva nem voltam, erről ugyan a mai napig sem kaptam írást.

II. Ha a Ganz vill. Rt. tanácsának megvan az a joga, hogy

mihelyt valaki nem az ő szája íze szerint beszél, azt azonnal kizárhatja,

akkor teljesen felesleges, hogy a város az igazgatóságba tagokat küldjön ki, hiszen ezek úgy sem tehetnek semmit,

nem védhetik a polgárság érdekeit.

III. Nem beszélek arról, hogy a polgármester úr, aki egyformán elnököl a közgyűlésen és a Ganzban, az igazgatósági jutalék miatt, ha ilyent kap, elfogulatlan nem lehet s

törvény szerint nem lehetne dotált igazgatósági tag,

de állítom azt, hogy neki, mint polgármesternek,

a város delegálási jogáért kellett volna küzdenie.

IV. És ha a Ganz engem kizár, akkor sem a Ganznak a joga, hogy úgy egyszerűen hívjon be valakit, hanem meg kellett volna a közgyűlést keresni, hogy helyettem új tagot delegáljon.

V. Tény, hogy a polgármester, ahelyett, hogy a várost védené, még a fellebbezési jogomtól is el akar ütni, azon jogomtól, hogy a tényeket a felettes hatóság tudomására hozhassam és azok ítéletét kérhessem.

Az a személyiség pedig, akit Szálkay polgármester intenciójára a Ganz 1933 márciusi közgyűlése behívott, az illetékes kisgyűlést meg sem kérdezve, illetőleg kijátszva:

a városi főügyész.

Éppen az a hivatalnok, akinek ezt az önkényes „megválasztást" már csak az 1927: V. törvénycikk 49. szakaszának 6. pontja értelmében nem is lett volna szabad elfogadnia. Tette pedig a polgármester ezt a belügyminiszteri rendelettel harcbaszálló önkényes, házi megválasztását azért, hogy Fésüs Lajos szabályszerű és alkotmányszerű visszatérését megakadályozza, illetőleg a miniszteri megsemmisítést kijátsza.

Fésüs Lajos azonban másfél év óta hiába várja, hogy Szálkay polgármester is tudomást vegyen a belügyminiszter intézkedéséről. Hiába várja, hogy visszatérhessen tagságába, amelytől a böször-

URAKAT ÉS HÖLGYEKET
betegbiztosítás bevezetésére alkalmazunk. — Nagy ismeretséggel rendelkező egyének jelentkezzenek délelőtt 10—11-ig **Phönix, Simonffy u. 1. I. e. Gerő** igazgatónál.

VIVA VILLA

VÁLLALATÁNAK BETEGSÉG TÜNETEI:
Vevők elégedetlensége. Ócska gépek. Munkanélküliség. Ráfizetés.
ORVOSSÁGA:
Vizsgáltassa felül gyáripari vállalata rentabilitását! — Irjon még ma:
KOJNOK munkaszervezőnek, Hódmezővásárhely. ❖

ményi polgármesternek alkotmányt megcsufoló önkénye fosztotta meg.

Hogyan tud védekezni Szálkay Antal polgármester: ez az ő eddig is jól kamatoztatott találékonyságán mulik. De hogy alkotmánytipró eljárásáért nem csupán fölöttes hatóságai előtt kell felelnie ez alkalommal, hanem Böszörmény népének színe előtt is: ez már a dolog természetéhez tartozik.

(nt.)

Gyászrovat

Székely Jánosné Elek Zsuzsánna, életének 64. évében elhunyt. Temetése a Debrecenből való hazaszállítás után Kúnhegyesen lesz kedden délután. Az elhunytban Székely János műszaki főtanácsos feleségét gyászolja. Lakás: Ajtó ucca 27. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Fekete Lajosné Juhos Margit, élt 31 évet. Temetése a Derecskére végzett szállítás után szerdán délután 2 órakor lesz. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata **végzi.**

Ifj. Heutschy János, életének 31. évében elhunyt. Temetése a Köztemetőben a római katholikus egyház beszentelése után szerdán délután 3 órakor lesz. Lakás: Veres ucca 26. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Mayer Antal, 32 éves fűtő temetése kedden délután 3 órakor lesz Köztemetőben „Dankó" temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth ucca 3.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen nővérünk, özv. Szendy Irméné elhunyta alkalmából kifejezett őszinte részvétekért, koszorúkért, csokrokért igaz köszönetünket nyilvánítjuk.

Özv. Hatvani Józsefné,
Czeglédy Gyuláné.

Csütörtökön lesz az Ujságíró Club II. vígestje

Az Ujságíró Club a komoly hangversenyek mellett minden második csütörtökön vígestéket is rendez. Az első csütörtöki vígest sikere után a további vígesték iránt még nagyobb az érdeklődés. A vígesték művészi rendezését *Kassay* Károly, a Csokonai-színház volt főrendezője vállalta el és ez teljes biztosíték arra, hogy a közönség jól fog mulatni.

A II. vígest csütörtökön este 8 órakor kezdődik az Ujságíró Club helyiségeiben (Piac ucca 26.). Belépődíj nincsen. A vígest műsora a következő:

Az „Ideál" mandolinzenekar *Pethő* Gyula karmester vezetése alatt két darabot játszik. *Kovács* Kató, *Farkas* Andor, *Jurás* Mihály és *Rose* Ferenc dalokat, műdalokat és áriákat adnak elő. *Kassay* Károly magánszámokkal szerepel.

Három egyfelvonásos kis darabot adnak elő: *Zsákarfalvi* Pál, *Hangya* Mária, *Péter* Ede, *Zengewald* Gyula. A zongorakíséretet *Román* László látja el.

Karóval összeverték és megharapdálták a csőszt az éjjeli tolvajok

A külsőségeken garázdálkodó éjjeli tolvajok vakmerősége — úgy látszik — nem ismer határokat.

Kiss Imre köntöskerti éjjeli őr vasárnap éjszaka észrevette, hogy a karókat lopkodják a tolvajok. Három alakot látott a sötétben, rájuk kiáltott és fegyverrel a kezében feléjük ment. A tolvajok azonban nem ijedtek meg és menekülés helyett szembeszálltak Kiss Imrével, akitől elvették fegyverét, majd karókkal ütni kezdték, sőt ráadásul még meg is harapták. A szegény csőszt úgy helybenhagyták, hogy a mentőknek kellett kiszállítani a sebészeti klinikára.

A támadás ügyében a rendőrség nyomozást indított és az eseten okulva, az éjjeli őrök a jövőben a fegyverhasználattól sem fognak visszariadni. Ez pedig kellemetlen következményekkel járhat az éjszaka tolvajaira.

VIVA VILLA

A csendőrszakács tudni sem akar róla, hogy megölte szerelmesét

Szerinte Kovács Erzsébet szerelmi bájitalt itatott vele, ezért tud csak suttogva beszélni — Megvizsgálják Szász József elmeállapotát

Mint megírtuk, a vizsgálóbíró kihallgatta a Piac uccai véres szerelmi dráma vádlottját, Szász Józsefet a sebészeti klinikán. Köztudomású, hogy Szász, *miután megölte Kovács Erzsébetet, a saját torkán is rendkivül súlyos sebet ejtett a borotvával,* úgy, hogy alig sikerült megmenteni az életnek és így élete végéig műgégével fog élni.

A kihallgatás alkalmával a vádlott, aki a torokseb óta csak suttogva tud beszélni, kijelentette, hogy *nem tud semmit az egész gyilkosságról, egyben nagyon sajnálkozott azon, hogy Kovács Erzsébet meghalt.*

Mikor figyelmeztették, hogy hiszen ő ölte meg és most is a saját magán ejtett seb miatt beszél suttogva, tiltakozott a vád ellen és azt felelte, hogy *a leány vele valami erős hatású szerelmi bájitalt itatott és ezért suttog.*

Mindezek a körülmények szükségessé ették *a vádlott elmeállapotának megvizsgálását,* amit a vizsgálóbíró el is rendelt.

Svéd Sándor súlyos influenzában beteg, helyette Palló Imre énekel ma este a Zenekedvelők Körében

Svéd Sándor operaénekes, aki ma este énekelt volna Debrecenben a Zenekedvelők Köre III. bérleti hangversenyén, Prágából súlyos influenzával jött meg, berekedt és tegnap reggel táviratban értesítette a Zenekedvelők Körét, hogy csak két hét mulva reméli, hogy énekelhet.

Minthogy így a koncert megtartása bizonytalanná vált, a Zenekedvelők Körének csa 12 óra állott rendelkezésre, hogy a beteg művész helyett más elsőrangú művészt adhasson a közönségnek és ne kelljen a koncertet elhalasztani.

Béccsel, Budapesttel, az operaházzal, végül *Palló* Imrével, aki a tegnapi napot pándi birtokán töltötte, számos telefonbeszélgetést bonyolított le a Zenekedvelők Köre, míg végre sikerült Palló Imrét Svéd Sándor helyett megnyernie és a koncertet így ma este 9 órakor megtartják.

Palló Imre, a daliás magyar énekes, az Operaház büszkesége, aki a Debreceni Hét alkalmával oly tüneményes sikert aratott a Hári János cimszerepében és gyönyörű hangjával belopta magát a debreceni szívekbe, ez alkalommal hires operai szerepeiből énekel: a Sevillai borbélyból, Traviatából, az Álarcos bálból, továbbá a Farsangi lakodalomból.

A Zenekedvelők Köre ismert rendezési készségének így sikerült a mai estét megtartani. Jegyek már egy pengőtől kezdve kaphatók ma egész nap a Méliuszban és az Aranybikában.

Ma este koncert után a népszerű nagy magyar művész tiszteletére társas összejövetel lesz a Bika üvegtermében.

Izgalom és humor
EDGAR WALLACE detektivregénye
A MESTERDETEKTIV
(Mese a legénylakásról.)
Érdekfeszítő és kacagtató vigjáték 10 felvonásban.
Főszereplők: CAMILLA HORN, GERDA MAURUS és GEORG ALEXANDER.
Bemutató ma
az APOLLÓBAN
Előadások: 5, 7 és 9 órakor.
AZ ELSŐ ELŐADÁS MÉRSÉKELT HELYÁRAKKAL

Az osztálysorsjáték húzása

5000 pengőt nyrt: 16338
3000 pengőt nyert: 37083
2000 pengőt nyert: 13703
1000 pengőt nyertek: 51352 55276 66792 80149
500 pengőt nyertek: 13508 18774 22246 65198
300 pengőt nyertek: 2728 4786 11460 15979 16754 27059 33917 35449 36735 52443 54237 62579 72371 73252 79588 79613 80893 82582.

Református egyházi élet

A Kálvinisták Templomegyesülete kedden, január 15-én pontosan fél 6 órai kezdettel a Kollégium dísztermében teadélutánt rendez a Jugoszláviából kiüldözöttek javára, amelyen előadást tart dr. Darkó Jenő egyetemi tanár. A felkért háziasszonyok névsora a következő: Dr. Darkó Jenőné, dr. Szabó Gusztávné, dr. Papp Ferencné, dr. Kun Sándorné, dr. Ménes Lajosné, Polgári Miklósné, dr. Radó Endréné, Kovács Lajosné, Fehértói Dánielné, Fekete Mátyásné, Balla Kálmánné, Jenei Mihályné és a Templomegyesülete asztal: háziasszonya özv. Burai Sándorné. A felkért háziasszonyok a legnagyobb készséggel vállalták ezt a szolgálatot és asztalukhoz szeretettel hívták meg mindazokat, akik a segélyezésben részt óhajtanak venni. A teadélután énekléssel és imádkozással kezdődik. Az asztalok kiválasztása és terítése már kedden délelőtt megtörténik, hogy a jelzett időben pontosan kezdődhessék a teadélután.

A Szeretetszövetség debreceni taggyűjtése a mai nehéz viszonyokhoz képest szépen folyik. A diakonisszák és gyülekezeti munkások már bejárták a város legnagyobb részét s minden remény megvan arra, hogy a taggyűjtés a jövő héten — ha szerény eredménynyel is — de eredményesen befejeződik. Az Országos Református Szeretetszövetség ezúton is hálás köszönetét fejezi ki Debrecen társadalmának azért a jóindulatú támogatásért, amelylyel az árvák ügyét magáévá tette, a gyülekezeti munkásoknak és diakonisszajelölteknek, akik a taggyűjtés nehéz munkáját lebonyolították s melegen köszönti a szövetség kötelékébe belépő új tagokat abban a reményben, hogy tagjainak a száma Debrecenben is minden esztendőben meg fog kétszereződni.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

·SZINHÁZ·MOZI·
·HANGVERSENY·

A SZINHÁZ MÜSORA

KEDD: Zsába. (Csak felnőtteknek. 50 százalékos tisztviselőest.)

SZERDA délután 4 órakor Tímár Ila fellépével: Varázskeringő. (Zóna.) — Este 8 órakor: A legboldogabb ember. (B. 15. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK este 3 órakor: Tabáni orgonák. (50 százalékos tisztviselő-est.)

PÉNTEK este 8 órakor: A legboldogabb ember. (C. 15. bérlet.)

❖

— Szenzációs az Ékszerház ruhadíszei, modern ékszerei, órái, kerámia dísztárgyai. Piac ucca 40.

❖

A legboldogabb ember

László Miklós színműve inkább szalirikus dráma, sőt a főhős kegyetlen sorsát tekintve, tragédiának is lehetne nevezni. Az 53 éves bankhivatalnok Hajnalka Péterről szól a történet. Fizetése 130 pengő, erre akar vénségére családot alapítani. Egy hét választja el csak az esküvőtől, amikor leépítik és 34 pengő nyugdíjjal küldik útjára. Hajnalka Péterben romantikus lélek lakozik: hónapos szobában tengődik, de éjszaka álmában nagyúri életet él. És tud álmodni, ami ránézve megváltás, mert egyebe sincs. Mikor aztán megkapja az útilaput, összeomlik körülötte a világ, lefekszik és még egyszer utoljára kiálmodja magát. Ebből az álomból nem is ébred fel többé.

Ez a mese a mai életből való, bár sok a fantasztikum benne, amit a fiatal szerző képtelen volt érdekesen és amire helyenként nagy szükség lett volna, szellemesen megírni. A kevés mondanivalót az író mesterségesen próbálta nyujtani, ezt azonban oly szerencsétlenül csinálja, hogy még ami jó van benne, azt is elhomályosította és ezáltal unalmas negyedórákat erőszakolt a nézőtérre. Az álomfelvonás, mint ötlet kitűnő, de kidolgozásban gyenge. Nemcsak álom, hanem álmosító is.

A Csokonai-színház, amennyire erejéből futja, gondos előadásban hozta színre az újdonságot. *Kardoss* Géza erélyes rendezői keze meglátszott a szereplőkön és a színpadon is.

Hajnalka Péter különös, álomvilágban élő alakját *Kardoss* Géza sikerrel formálta meg, bár ez a szerep nagyon messze esik egyéniségétől. Kardoss Géza a szivét szólaltatta meg és ennek húrjain találta meg a kapcsolatot szerepével, önmagával és a nézőkkel. Különösen búcsújelenete volt emberi. *Halassy* Mariska vénkisasszonya megdöbbentően nagyszerű művészi alakítás. Halassy Mariska, mint a régi iskola ittrekedt fecskéje, példával szolgálhat a mai színészgenerációnak, hogyan kell színházat játszani. Már megjelenésével, külsejével megragadta az érdeklődést, amikor pedig nagy drámai jelenetére került a sor, mint egy ember könnyezett a nézőtér, hideg verejték ült az arcokra. A darabot Halassy Mariskáért is érdemes megnézni. *Thuróczy* Gyula nemesen egyszerű és mégis tökéletes vezérigazgatója a kiváló művészhez méltó alakítás. *Kormos* Ferenc pompás karakterfigurája sikerült munka. *Ács* Rózsi szobaasszonya a tehetséges komika egyik legjobb szerepe, minden szava, mozdulata hatásos volt. Kisebb szerepeikben *Bányay*, *Szigethy*, Daniss, *Bakoss* és az ügyesen alakító *Szokoly* tüntek fel. *(h.)*

Ma 50 százalékos kedvezményű est a színházban! Ma este mindenki 50 százalék kedvezménnyel nézheti meg a Csokonai-színház előadását, amely csak felnőtteknek való. ZSÁBA a címe ennek a sziporkázó ötletekkel, pikánsan szellemes helyzetekkel teletüzdelt, ragyogó bohózatnak, amely a Vígszínház legnagyobb sikerű műsordarabja volt. Tekintettel arra, hogy a darabban előforduló szellemességek és helyzetek pikánsan kényesek, csak felnőttek nézhetik azt végig, de azok mindnyájan 50 százalék kedvezményt kapnak az összes földszinti és páholyjegyek árából.

Szerdán délután a szezon legnagyobb sikere, Erdélyi Mihálynak, a legnépszerűbb magyar operettszerzőnek zamatosan magyaros tárgyú, kacagtatóan mulatságos meséjű, fülbemászó muszikájú operettje, a „Dorozsmai szélmalom" kerül színre 4 órai kezdettel, zóna helyárakkal.

Szerdán este B. béreltben Kardoss Géza és Halassy Mariska főszereplésével egy boldog szegény ember álmainak legendája, a Nemzeti Színház ez évi legnagyobb sikerű darabja, László Miklós „Legboldogabb ember" című színjátéka kerül színre. A közönség és a sajtó rit-

kán fogadott még olyan egyöntetű tetszéssel és elismeréssel darabot, mint ezt a könnyből és mosolyból szőtt megható álomlátást. A Csokonai-színház előadása minden pontján, a legkisebb epizódszerepeknél is tökéletes. Ezt a darabot, ezt az előadást mindenkinek meg kell nézni, aki csak egy kicsit is törődik azzal, amit úgy hívnak, hogy: színházkultúra.

FIGYELEM! FIGYELEM!

Változás az operaelőadás dátumában!

Svéd Sándornak, a magyar királyi Operaház első baritonistájának operaházi elfoglaltsága miatt a **Szevillai borbély** előadásának dátumában változás történt. **Az opera nem 22-én, kedden, hanem 24-én, csütörtökön kerül előadásra. Akik jegyet váltottak az operaelőadásra, azok a 22-i jeggyel 24-én, csütörtökön nézhetik és élvezhetik végig a „Szevillai borbély"-t, melynek szerepeit Svéd Sándor, dr. Szedő Miklós, Szabó Ilonka, Pajor Ödön, Jákó Béla éneklik és amelyet a tehetséges fiatal karnagy: Komlós Pál fog vezényelni. A második felvonásban nagy hangverseny.**

Február 1., 2., 3. Jön: Honthy Hanna.

Szombaton operettbemutató. Csak felnőtteknek: „Ma éjjel szabad vagyok".

VIVA VILLA!

Mexikó regényes életű szabadsághősének élete a mozi vásznán — Egy film, amelyet 2 dollárért lehetett megnézni Amerikában — Az utolsó 10 év filmtermésének legizgalmasabb darabja

Aligha volt megrázóbban izgalmas másfélórája a debreceni közönségnek annál, amelyet most a Vígszínház mozgó kinál legújabb műsorán. Villa, a hires mexikói tábornok élete az újkor legizgalmasabb, legfordulatosabb hősi sorsa volt s a film, amely róla készült, túlnő a legutóbbi tíz esztendő filmtermelések legjaván, A történelem, amely Villa tábornok esetében túltett minden rendezői és regényirói fantázián, készen adta ennek a nagy filmnek minden érdekességét. Évek óta a legnagyobb sikernek számított a Viva Villa, amelynek belépődíja Amerikában túlszárnyalt minden eddigi fantázlát. A bemutatók egy külön filmszinházat béreltek s télévig 2 dolláros belépődíjak mellett ment zsufolt széksorok előtt ez a monumentális film.

Regényt produkált Villa tábornok esetében maga az élet s olvasnivalónak is izgalmas ennek a filmnek hatalmas kalandokkal tele, dicsőséggel, vérrel és szerelemmel lobogó históriája. Ime a történet:

Mexikó elnyomatás alatt szenvedett. Azok javára, akik az idegenek érdekeit képviselték, az elnyomó hatalom elkobozta a földeket, kegyetlenkedett a néppel. A kis Pancho Villa apját is halálra korbácsolták, mert tiltakozott az ellen, hogy földjét elkobozzák. A fiatal fiú megölte az egyik tisztet és elmenekült a mexikói hegyek közé.

Itt nőtt fel a gyermek azok körében, akik elbujdostak a hatalom, az idegen zsarnokság üldözése elől és amikor már puskát tudott fogni, élükre állt. A mexikói hegyek rengetegeiből indult el az a szedett-vedett sereg, amelynek zászlajára Villa neve és a szabadság volt vérrel felírva. Egyik csatája alkalmával katonái elfogják Johnny Sikes newyorki ujságírót, aki a mexikói harcok hirére érkezett Newyorkból Mexikóba és akivel Villa szoros barátságot kötött.

Ugyanakkor, amikor Villa fegyverrel küzdött Mexikó felszabadításáért, az ország másik végén egy szelidszavú álmodozólelkü, de vasakaratú ember indult el ugyane cél felé: Francesco Madero, aki elhatározta, hogy Villának és hadseregének elszántságát, bátorságát, hősiességét a nagy ügy szolgálatába állítja. Az ariszlokrata Don Felipe házában találkozik a kifinomult idealista Madero és a fékezhetetlen, gyülöletől lobogó vad Villa, Maderovel szemben Villa is kezes bárannyá válik és csatlakozik Madero táborához, feltétlen engedelmességet fogadva a szelíd kis embernek. Madero azt kívánja Villától, hogy rendelje csapatait és saját magát Pascal tábornok parancsnoksága alá. Villa — aki nem bizik Pascal őszinteségében —, még erre is hajlandó Madero kedvéért, amikor azonban látja, hogy Pascal tétovázik, megtagadja az engedelmességet és a maga erejéből hódítja meg egymásután a városokat.

Diaz, az idegen hatalmak befolyása alatt álló elnök, lemond és Madero ül Mexikó elnöki székébe. Kívánságára Villa feloszlatja hadseregét és hazamegy azzal a gyürüvel az ujján, amit Madero hálája és örök barátsága jeléül neki ajándékoz.

Villa a véletlen folytán bankrablás és gyilkosság gyanujába keveredik és Pascal tábornoknak sikerül őt halálra ítéltetnie, azonban Madero az ítéletet számüzetésre változtatja.

Villa Texasban telepedik le és egyetlen aggálya van, hogy Madero, akit most nem véd senki, áldozatul esik Pascal intrikáinak. Villa agálya be is teljesedik. Számüzetésében egy napon Johnny, az ujságíró keresi fel és értesíti őt, hogy Maderot egy klikk Pascal vezetése mellett meggyilkolta. Villa visszatér Mexikóba és összegyüjti seregét, hogy megvédje vele a szabadságharc dicső eredményeit és bosszut álljon Maderóért. Don Filipe és huga, Teresa, akibe Villa szerelmes, visszariadnak az újabb harcoktól és nem akarnak Villa mozgalmához csatlakozni. Villát, aki pedig életét adná Teresa egyetlen jó szaváért, elragadja az indulata és elvakultságában lelövi Teresát.

Villa Pascalt is eltiporja és rövid időre elfoglalja Mexikó elnöki székét. Madero munkáját befejezi, azután visszavonul farmjára és csak néha megy be a városba. Egy ilyen alkalommal a kisváros uccáján találkozik Johnnyval, amikor a Teresa haláláért bosszut lihegő Don Filipe rálő Villára és golyója halálos. A hü Jonny Villa fölé hajolva elmondja, milyen szépeket fog róla írni az ujságokba és a nagy forradalmár, mint a mesét hallgató kisgyermek, hunyja le örökre a szemét.

Szépen sikerült a Bialik-ünnepély

Vasárnap délután tartotta az Omike első idei kulturdélutánját. Az előadás, melynek dr. *Patai* József volt az előadója, a legnagyobb siker jegyében folyt le. A zsidó kulturmunka után érdeklődők zsufolásig megtöltötték a hitközségi tanácstermet

Dr. Bárta Gyula gondolatokban gazdag és lelkes elnöki megnyitója vezette be az előadást. Beszédében rámutatott az új héber irodalom jelentőségére, végül meleg szeretettel üdvözölte Patai Józsefet, a héber irodalom legkiválóbb magyar tolmácsolóját.

Patai József dr. mindvégig magas színvonalú és nagyértékü előadásban Bialikot a legkiválóbb modern héberköltőt ismertette. A közönség Patai szakavatott előadásából megismerte Bialikot, mint a zsidó szenvedések költőjét, aki költészetében az ősi trandiciók világát összekötötte az uj idők eszményeivel, de meismerte Bialikban a fénynek, a természetnek, az erőnek és a haragnak poétáját és végül mint tudóst látta maga előtt, aki végtelen szorgalommal gyüjtötte az egyetemes zsidó irodalom gyöngyeit egy óriási kiadvány számára. A közönség lelkes tapsokkal fogadta Patai József érdekes és értékes előadását.

Gellért Kató és Schön János drámai erővel és hozzáértéssel szavaltak *Patai* József és *Kardos* László fordításában Bialik költeményeket. Befejezésül a zsidó dalárda *Rotmann* Emil vezetésével megzenésített Bialik dalokat adott elő nagy hatással.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Hazai Likőr-, Rum- és Szeszárugyár Rt. javára 128 P tőke követelés járuléka erejéig, továbbá a foglalási jkönyvből ki nem tünő más foglaltatók javára is az árverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll, Konyáron leendő megtartására határidőül **1935. évi január hó 16. napjának délelőtti 1/2 11 órája** tűzetik ki, amikor a bíróilag lefoglalt bolti berendezés és áruk, cséplőgarnitúra s egyéb ingóságokat a legtöbbet igérőnek, de legalább a becsár kétharmad részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni. Ingók becsértéke: 1712 pengő.

Derecske, 1934. évi dec. hó 18-án.

Dr. szerencsi Szük Szilárd,
kir. bír. végrehajtó.

Vásároljon hirdetőinknél.

Mindennemű tűzifát és kályha szeneket legolcsóbban és legjobb minőségben
Prohászka és Társa cégnél
szerezhet be.
Bethlen u. 44. Telefon: 11—61. Eötvös u. 18.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Hangverseny, vagy éneklecke van a Sevillai borbélyban?

Ingyen hangverseny a Sevillai borbélyban! Ingyen sortűz a Toscában! Ingyen cirkusz a hangversenyek és operaelőadások megütközése körül!

A debreceni közönség már nem egyszer volt tanuja annak a különös tünetnek, hogy itt, Debrecenben, ahol egy évben öt-hat elsőrendű hangverseny és öt-hat operaelőadás van, ezeknek a terminusai állandóan ütköznek egymással. Volt is emiatt már egy összeütközés a Zenekedvelők Köre és a Csokonai színház között. Akkor figyelmébe ajánlottuk mind a két intézménynek, hogy a közönségre tekintettel körültekintően, egyetértve és nem egymás ellen kijátszva keressék ki a terminusokat. Mert oly szegény a debreceni kultúrális élet, hogy nem bírja meg a torzsalkodásokat s akár az operaelőadásoknak, akár a hangversenyeknek anyagi kudarca veszélyezteti még a meglevő, kevés kultúrális életmegnyilvánulást is. Most azonban ismét kitört a harc a Zenekedvelők Köre és a színház között a Svéd Sándor hangversenye és fellépte alkalmából s Sevillai borbélyban. A Zenekedvelők Köre hangversenyre szerződtette le Svéd Sándort, az Operaház kitűnő baritonistáját, a színház pedig a Sevillai borbély című operában vendégfellépésre. Azonfelül azonban a színház azt is hírdette, hogy az operaházi művészek hangversenyt adnak a darab második felvonásában — ingyen — a közönségnek s így az egyedül hirdetett Svéd-koncerttel szemben egy több művész által rendezendő hangversenyt is ígért az operaelőadásra ráadásul.

Az összeütközést megoldotta az, hogy Svéd Sándor beteg lett s lemondotta a koncertet, az egyre kiújuló ellenségeskedés azonban nincs ezzel megoldva. A két intézmény jól tenné, hogyha már egyszer végleges békével zárná le az áldatlan kultúrális villongások sorát. Ennyit a mi részünkről. Ami a két szembenálló felet illeti, ezek véleményét a következő két nyilatkozat tünteti fel:

NYILATKOZAT

A debreceni napilapok vasárnapi cikkeiben Svéd Sándor nyilatkozik a debreceni szerepléséről, amelyben kijelenti, hogy fogalma sincs róla, hogy honnan vette a színház, hogy a „Sevvilai borbély" szereplői az operaelőadáson hangversenyt is fognak adni és kéri ennek a megcáfolását. Rövidesen a következő erre a nyilatkozatom és a zenekedvelők körének cikkére a válaszom:

— A „Sevillai borbély" opera előadásában igenis lesz hangverseny és igenis a vendégszereplő művészek fognak hangversenyezni, mert erre az impresszárióm, Tihanyi Béla hangversenyirodájának a kötése kötelezi őket, aki december 24-én hozzám intézett levelében külön kiemeli azt, hogy „A darabban előforduló hangversenyt nagyon emeljem ki a színházi hirdetésben".

— Ugyancsak a január 11-iki levelében, amelyet hozzám intéz, írta azt, hogy a „II. felvonásban előforduló hangversenyszámok neveit néhány napon belül tudatni fogja velem azért, hogy azokat külön is hirdethessem".

— Nem tudom, hogy a zenekedvelők körének mi a szándéka és mi volt a terve ezzel a nyilatkozattal. Nehogy a zenekedvelők körének igen tisztelt vezetőségét félrevezethessék, le kell szögeznem itt, a nagy nyilvánosság előtt a következő tényállást:

— Én a „Sevillai borbély" opera előadását tervbe vettem Svéd Sándorral még a szezon elején, mint ahogy azt a pesti lapok is hozták. Svéd Sándornak a fellépése január 8-ra volt tervbe véve. Ekkor szólt nekem Baranyi, a zenede igazgatója, hogy az ő hangversenye is 8-án van, tehát kérjek biztos dátumot a Svéd vendégszereplésével kapcsolatban, mert ha tényleg 8-án lesz az opera előadása, akkor ő a hangversenyét elhalasztja, vagy pedig én halasszam el a 8-ra tervbe vett operaelőadást. Előzékenységből írtam ebben az értelemben az impresszáriónak, ahol csodálkozásomra arról értesültem, hogy a zenekedvelők köre január 15-re kötötte le Svéd Sándort hangversenyre és ő a hangversenyt megelőzőleg egyáltalában nem, utána is csak 8 napra léphet fel a színházban a „Sevillai borbély"-ban. Itt ismerem be, hogy elég naiv voltam, hogy előzékenységből átadtam Svéd Sándor első fellépését, aki ma egy világmárka, a zenekedvelők körének, de viszont teljesen nyugodt vagyok afelől, hogy a debreceni közönség méltányolni fogja az én helyzetemet is és meg fogja tölteni 24-én este a Csokonai-színházat a „Sevillai borbély" előadásán is, amelynek keretében bizony mégis csak lesz hangverseny.

Kardoss Géza
szinigazgató.

NYILATKOZAT

Kardoss Géza úr azzal igyekszik indokolni azt az érthetetlen gesztusát, hogy január 15-re kitűzött hangversenyünk előtt a színház jóval későbbi operaelőadásának keretében „ingyen hangversenyt" hirdetett, hogy a művészeket szerződésük kötelezi arra, a Sevillai borbély II. felvonásában hangversenyt adjanak. Erre az a megjegyzésünk, hogy a művészeket erre nemcsak szerződésük kötelezi, hanem Rossini operájának szövegkönyve is, amit ajánlunk Kardoss Géza szinigazgató úr szíves figyelmébe. A II. felvonásban ugyanis énekleckét vesz Rosina s ennek keretében elő szokott adni tetszés szerinti áriát vagy áriákat. Ezek a betétek az operához szervesen hozzátartoznak, tehát nem lehet azt mondani, hogy „hangverseny" lesz a Csokonai-színházban, mert az énekbetétek nem jelentenek hangversenyt, aminthogy bizonyára nem jutna eszébe senkinek, hogy például a Tosca előadásával kapcsolatosan azt hirdesse, hogy ott viszont „ingyen sortüzet" kap a közönség, pedig a sortűz éppen olyan drámai valóság a Toscában, mint az éneklecke jelenet a Borbélyban.

De ha el is hisszük, hogy egyszerű tájékozatlanság és egy impresszárió naivitása indította arra Kardoss Géza urat, hogy a január 24-i operaelőadást ilyen szokatlan módon már január elején hirdesse, kérdezzük, lehet-e bennünket elfogultsággal vádolni a színház különös reklámja miatt kifejezett rosszalásunkért, ha számba vesszük, hogy Huberman hangversenye napján díszelőadás volt a Csokonai-színházban, Giglielmetti koncertjének napjára a Király-színház teljes együttese látogatta meg Debrecent. Azt hisszük, nem túlzás, ha azt állítjuk, a legangyalibb tárgyilagosság mellett is lehetetlenség volna, hogy e sok véletlen mögött ne egy tervszerű szándék következetességét sejtsük.

Az ügy egyébként önmagától szünt meg aktuálisnak lenni, mert — mint azt a ma délutáni fővárosi lapok is megírták — Svéd Sándor hirtelen megbetegedett s így távirati úton kellett gondoskodnunk arról, hogy Palló Imre személyében megfelelő művésszel kárpótoljuk bérlőközönségünket a hirdetett művész hangversenyének sajnálatos elmaradásáért.

Zenekedvelők Köre.

Rádióját
Budapest II. vételére felelősséggel legolcsóbban átalakítom
Régi rádiót előnyösen cserélek
Földes Sándor
Püspökipalota

A belügyminiszteri értekezlet helyeselte a szoboszlói városi üzemek bérbeadását

A budapesti pénzcsoport tervétől várják Hajdúszoboszló szanálását — A város megkapja a 200.000 pengős államsegélyt

Hajdúszoboszló városnak tudvalevően legnagyobb problémája annak a nagy természeti kincsnek kihasználása, amelyet a hőforrásban kapott. Ez a kincs azonban eddig csak ráfizetést hozott, illetve olyan adósságot, amelynek terhei alatt a város a csőd szélére jutott. Hajdúszoboszlónak ugyanis, hogy a hőforrást kihasználhassa, igen nagy méretű beruházásokat kellett végeznie, útakat kellett burkolnia, villamostelepet kellett létesítnie és egyéb hatalmas kiadásokat kellett teljesítenie, az ezekre felvett kölcsönöket és azok kamatait pedig az utóbbi időben egyáltalán nem tudta fizetni.

Óriási nagyra emelkedett a városi pótadó, ami elbirhatatlan terheket rótt a polgárságra.

Ilyen körülmények között arra az elhatározásra jutott a város vezetősége, hogy a fürdőt és a hőforrással kapcsolatos intézményeket bérlet útján igyekszik értékesíteni. Ennek hírére érkezett is több ajánlat a városhoz, azonban vagy az ajánlattevők visszalépése, vagy a hajdúszoboszlóiak állásfoglalása, illetve követelései miatt az üzlet sohasem jött létre. Végre legújabban egy budapesti pénzcsoport jelentkezett igen komoly, reális és elfogadható ajánlattal. Az ezzel kapcsolatos tárgyalásokról a Független Ujság már több ízben közölt tudósításokat. A tárgyalások — mint azt annak idején meg is írtuk — eredményre is vezettek,

a megállapodás a város és a pénzcsoport között létre is jött, ahhoz a vármegye illetékes szervei is hozzájárultak

és a szerződéstervezetet az alispán maga is támogatta. Ez ügyben most volt a tárgyalás a legfelsőbb fórumnál, a belügyminiszternél. Ezen a tárgyaláson résztvett a belügyminiszter, a pénzügyminisztérium vezetője, dr. *Jakabb* Oszkár államtitkár, báró *Vay* László főispán, *Rásó* István alispán, dr. *Márton* Gábor polgármester, *Ludmány* Miklós felsőházi tag és dr. *Hadházy* Ferenc képviselő is.

Ezen az értekezleten a kormány képviselői meghallgatva Hajdúszoboszló város előterjesztéseit, kijelentették, hogy

a legjobb akarattal vannak a terv iránt és ettől várják Hajdúszoboszló szanálását, amelyet a legnagyobb készséggel segitenek elő. Kijelentették egyben azt is, hogy a kért 200,000 pengős államsegélyt is megkapja Hajdúszoboszló.

A szerződésre vonatkozóan kijelentették, hogy azon bizonyos módosításokat fognak végrehajtani, különösen a villamos üzemre vonatkozóan kíván a kereskedelemügyi miniszter módosításokat tenni.

A megállapodás szerint a végleges döntés egy miniszterközi értekezleten történik, amelyet legközelebb egybe hívnak és amelyen résztvesznek a belügyminiszter, a pénzügyminiszter és kereskedelemügyi minisztérium kiküldöttei, az ajánlattevő pénzcsoport képviselői, valamint Hajdúszoboszló város képviselői. Ezen az értekezleten azután végleges formájában szövegezik meg a szerződést. Ezek szerint

megvan a kilátás arra, hogy még május előtt létrejön a szerződés, a pénzcsoport átveszi a fürdőt

és az a nyárra már az ő vezetése alatt nyílik meg. Ezzel megtörténik Hajdúszoboszló város szanálása is.

XIII. Alfonz válik?

Párizs, január 14. Rómából keltezett távíratban azt a kalandosan hangzó hírt közli a „Paris Soir", hogy Alfonz, a volt spanyol király válik Ena királynétól. Mára van kitüzve Rómában Beatrix hercegnőnek, a spanyol királyi pár leányának esküvője Torlonia Sándorral és a francia lap szerint az esküvőn Ena királyné nem lesz jelen.

Vásároljon hirdetőinknél.

VIVA VILLA

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Aranyangyal", Bánó Andor, Piac u. 50. Piac és Szent Anna u. sarok. „Reménység", Dr. Gödény Sándor, Csapó u. 22., „Zenede" mellett. „Bocskay", Lassányi József, Cegléd u. 22., a DMKE-vel szemben. „Hungária", Sz. Szabó Jenő, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.

IDŐJÓSLÁS:

Mérsékelt keleti, északkeleti szél, további havazás, a hideg kissé gyengül.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

KEDD, január 15.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. — 10.20: Hátsó-India őserdejében (felolvasás). — 10.45: Divatújdonságok: kalap, cipő, táska (felolvasás). — 12.05: Nyári Rudi és cigányzenekara. — 1.30: Fóthy Idus zongorázik, Pál Ilonka énekel zongorakisérettel. — 4.10: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 5.00: A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt műsoros délutánja. — 6.10: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos. — 7.35: A diplomáciáról. Rudnay Lajos követ, meghatalmazott miniszter előadása. — 8.10: Pusztai Sándor énekel zongorakisérettel. — 8.55: Hírek. — 9.15: Hanglemezek. — Utána: Időjárásjelentés. — 10.10: A bécsi rádióállomás Európa-hangversenye. Kedélyes bécsi muzsika. Közreműködik a bécsi szimfonikusok rádiózenekara. — Josef Holzer vezényel. — Közben, 10.35—10.45: Rádió a rádióról. — 0.05: Hírek.

Budapest II.

6.15: A földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. — 6.50—7.25: Stranszky Aranka énekel zongorakisérettel. — 7.30—8.35: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. — 8.40: Hírek. — 9.00—9.40: Kálmán Oszkár énekel zongorakisérettel.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya január 15-én, kedden délután 6 órakor tartja rendes heti összejövetelét az Arany Bika olvasótermében. Ez alkalommal fontos ügyvédi kérdéseket beszélnek meg.**

Az ügyészség bizalmas ajánlata:
megkegyelmez Hauptmann életének, ha elárulja cinkosait

Flemington, jan. 14. A Hauptmann-per mai tárgyalási napján *Osborne* írásszakértőt hallgatták ki. A szakértő kijelentette, hogy Hauptmann írását újabb megvizsgálás alkalmával is

azonosnak találta ama személy irásával, aki a váltságdijat követelő leveleket irta.

Newyorki lapjelentések szerint az ügyészség azt a bizalmas ajánlatot tette Hauptmannak, hogy

megkegyelmez életének, ha elárulja cinkosait.

Az *Ilede France* gőzösön holnapra várnak két újabb terhelő tanut, *Fisch* Izidor nővérét és fivérét, akik azt fogják vallani, hogy Fisch Izidor szegényen, sőt eladósodottan halt meg, a lipcsei kórházban, alaptalan tehát a védelemnek az az állítása, mintha Hauptmann a váltságdíjból származó bankjegyeket Fischtől kapta volna.

A védő kijelentette, hogy eddig 12.000 dollárt költött saját zsebéből a védelem költségeire.

Cáfolja azt a hiresztelést, mintha Amerikában élő német nemzeti szocialisták adták volna össze a pénzt a védelem céljaira.

A mai tárgyalás kezdetén a védő hosszú és heves kérdésekkel próbálta Osborne írásszakértőt annak bevallására szorítani, hogy a váltságdíjat követelő leveleket Fisch Izidor írhatta. Osborne azonban rendíthetetlenül megtartotta eredeti, Hauptmannt terhelő véleményét.

Rövid szünet után a vád újabb terhelő tanut állított egy *Alexander* Hildegard személyében, aki azt állította, hogy látta, amint Codone tanár távíratot adott fel és

mellette ismeretlen férfi állott, aki a tanárnak minden mozdulatát figyelte.

Ezt az embert a tanu felismerte Hauptmannban, akit később a tanár lakása körül látott ólálkodni.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 JANUÁR 15. SZOMBAT. Oláh Károly kultúrtanácsnok előterjesztést készített, amely szerint az új pályázatban nem adják meg a színháznak a 10.000 korona segélyt, hanem ezt az összeget évről-évre félreteszik, mint az új színház építési alapját.

Papp Antal debreceni asztalos repülőgépet konstruált, amelynek kivitelére tőkéstársat keresett.

1915 JANUÁR 15. PÉNTEK. A németek továbbfolytatják támadásaikat Varsó előtt az ostrom előkészítésére. Az oroszok Nidánál és Kelet-Poroszországban ismét vereséget szenvedtek. Dower kikötőjébe német tengeralattjárók hatoltak be. A törökök elfoglalták Tebrisz városát.

A földmívelésügyi miniszter Petrus János eJnő gazdasági tudósítónak elismerő oklevelet küldött.

1915 JANUÁR 15. CSÜTÖRTÖK. A Templomegyesület megtartotta első irodalmi délutánját, amelyet dr. Sallay Lajosné nyitott meg. Szerepeltek: Nagy Lajos, dr. Zsigmond Ferenc, Kormány Sándor, Meczner László.

Érdekes házasságkötés volt Debrecenben. Abdurrahman Vehbi kirkiliszszei gazdasági felügyelő és birtokos házasságot kötött Czipott Sárikával, Czipott György ny. kúriai bíró, ügyvéd leányával.

Farkas Margitka és Schwartz Ferenc jegyesek.

— **Biró** Szent Annáról üzletét Kossuth ucca, Sas ucca sarokra helyezi. Olcsó árak.

— **Az Okl. Gyógyszerészek Országos Egyesületének debreceni csoportja** nagy érdeklődés mellett tartotta évi közgyűlését szombaton este az Ujságíró Clubban. Piacsek János elnöki megnyitója és Mandel Pál titkári jelentése után a régi tisztikart közfelkiáltással újból megválasztották, majd Láng Oszkár országos elnök és Gróff Gyula országos ügyvezető titkár számoltak be részletesen és méltatták a parlamentben megszavazott nyugdíjintézeti törvényt, mely évtizedes küzdelmek eredményeképpen a gyógyszerészi jóléti intézmények alapkőletételének tekinthető. A debreceni alkalmazott gyógyszerészi kar összetartását és szervezettségét példaképpen állították az egész ország gyógyszerésztársadalma elé. Dr. Gödény Sándor kerületi elnök és Jónap Aladár kerületi titkár a gyógyszertártulajdonosi kar együttérzését tolmácsolták. Thury Levente lapszerkesztő és Vértes Sándor, a lelkes pártoló tag üdvözölték még a közgyűlést, amelyen többek között felvetődött még egy gyógyszerészi továbbképző előadássorozat megrendezésének a terve is.

— **Egy jó tanács.** Ne keresse Kossuth uccán Kerékgyártó kézimunkaipar és szőnyegszövő üzemét, mert azt Ferenc József út 26. szám alatt, a „Passageban" találhatja meg. Forduljon bizalommal a céghez.

— **Dr. Répássy István rendőrfogalmazó előadása a népművelési csoport kultúrestjén.** Vasárnap délután 5 órai kezdettel tartotta Debrecen város testnevelési kirendeltségének népművelési csoportja előadását, amelynek kimagasló eseménye dr. Répássy István rendőrfogalmazó előadása volt: „A magyar rendőr szerepe a társadalom szempontjából". Dr. Répássy István rendőrfogalmazó kiváló hozzáértéssel megtartott előadását a nagy számmal megjelent közönség igen nagy érdeklődéssel hallgatta végig. Olyan megvilágításban mutatta be a rend derék, bátor őrét, amely alkalmas volt arra, hogy az ott megjelentek bennük a társadalom az egyén és a vagyon legbiztosabb s hűséges katonáját, védelmezőjét lássák. Előadtak két egyfelvonásost, amelyek szereplői kiforrott játéktudást mutattak. A kiváló zenekari együttes és szavalat egészítette ki a műsort, amely után magyaros táncok voltak.

VIVA VILLA

— **Hatszázötven ember volt vasárnap a nagyerdei jégpályán.** Megemlékeztünk már arról, hogy a nagyerdei jégpálya mind nagyobb látogatottságnak örvend. E hó 13-án, vasárnap 650 ember volt künn a pályán. Ezek közül 339 napijegygyel, 21 9villamossal kombinált belépőjeggyel, 92 pedig bérletjeggyel. A látogatók gramofonzene hangjei mellett nagyszerű kedvben korcsolyáztak. A pálya mindig kitűnő, tükörsima. A felügyelő, Sipos Gábor és családja az esti zárás után mindig letakarítják és öntözik a pályát, hogy az reggelre ismét a legjobb állapotban legyen.

— **Fröhlich** könyvkötő, Debrecen, Varga ucca 12., készit minden papíripari szakmába vágó munkákat.

— **A dsiu-dsicu tréner szerelme.** Londonból jelentik: Különös vád alapján tartóztatták le Londonban Mikinosuki Kawaishie japán dsiu-dsicu trénert. A rendkívül erőteljes és ügyes fiatal japán egy előkelő londoni sportklub tagjait oktatta a híres japán birkozó- és verekedőtrükkökre. Ebbe a sportklubba néha a tagok női hozzátartozói is eljártak. Így ismerkedett meg a japán tréner Bonita Phillips 21 éves szép szőke angol leánynyal. Hevesen udvarolni kezdett neki, többször feleségül kérte, a leány azonban nem viszonozta szerelmét. A heves japán ekkor fenyegetőrzni kezdett, de ez sem használt. Végül aztán a cselekvés terére lépett. Amikor legutóbb, rendkívül heves ostrom után a hideg angol szépség autójába szállt, hogy faképnél hagyja keleti rajongóját, a japánban hirtelen feltámadt a szakember. Merész elhatározással benyult az autóba, nyakon ragadta a szerelmét és egy kitünően sikerült dsiudsicu mozdulattal kiemelve a kocsiból, alaposan földhözvágta. A leány kétségbeesett sikoltozására odarohantak a klub férfi tagjai, köztük a leány bátyja és kiszabadították szorongatott helyzetéből. A japánt letartóztatták.

— **Korcsolyák,** olcsó, praktikus ajándékok, lombfürészdeszkák **Bészler és Dávid vaskereskedésben,** Piac ucca 7.

— A sesta- és sétakerti telektulajdonosok közül azok, akik a főispánhoz és a városhoz beadandó kéréseinket vasárnap és hétfőn még nem írták alá, szíveskedjenek kedden és szerdán dr. Kováts Béla ügyvédnél Piac ucca 73. szám alatt feltétlenül aláírni, mert csütörtökön e kérések már mind beadatnak. Az értekezlet megbízásából: Dr. Barts Jenő.

— **Tűzifát, szenet,** száraz cser-, tölgy-, varga-, bükk, gyertyán hasából aprítva, **főzésre és téli tüzelésre** elsőrendű hazai **kőszenet, briketett, kokszot, faszenet** szobafűtésre 100 kgr.-ot már házhoz szállítva a legolcsóbb árban ajánl **Halász Bertalan** tűzifa- és szénkereskedése a **Margit-fürdő mellett.** Telefon 10-24.

— **A cipész szakosztály** szerdán este fél 8 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart. Az ácsiparosok szakosztálya csütörtökön délután 4 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart. — Az ácsmesterek szakosztálya kedden délután 4 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart.

— **Cukorbetegek kivizsgálása,** diéta beállítása (Tolerantia meghatározás) legmodernebb elvek szerint történik a **Svábhegyi Szanatóriumban. Mérsékelt átalány árak.** (Diéta, laboratorium, vércukorgörge, ets.)

— **Kérelem.** Hüse Andrásné azzal a kéréssel fordul a nemesszívű emberekhez, hogy siketnéma, munkaszerető férjének valaminő munkát adjanak. Napszámos siketnéma férje hónapok óta nem dolgozott. Elmenne inségmunkába, fát vágni, vagy havat lapátolni, a legszerényebb igényekkel. Ugyanis négy gyermeke közül kettő a mult héten halt meg tüdőgyulladásban, az életbenmaradottaknak pedig két nap óta egy falat kenyér sem volt a szájukban. Pénzbeli adományokat is a Debreceni Független Ujság útján köszönettel fogad.

— **Keller Edéné** fehérneműszalonja, Batthyány ucca 9., olcsón és ízlésesen készít fehérneműt a legújabb modellek szerint.

— **A Szülők Iskolája** ma este 6 órakor tartja hatodik előadását. Ez alkalommal Uray Sándor ref. moderátor lelkész: „Milyen hatása van a mostoha és különváltan élő szülőknek a gyermekek nevelésére" címen tartja meg előadását, melyet a Petőfi Dalkör énekszáma vezet be. Belépti díj nincs.

— **Tudja már,** hogy Nagy cipőáruháza, Degenfeld-tér 11., cipőárukban legolcsóbb.

— **Drága szálloda a Népkert.** Antal Miklós péksegéd, Oláh Károly uccai lakos vasárnap délután ittasan indult hazafelé, de a Népkertben elnyomta a buzgóság és a 4 fokos hidegben is mély álomba merült. Mikor fölébredt, óráját és pénzét hiába kereste, ami gyorsan kijózanította és megtette a feljelentést a rendőrségen.

— **Prima tűzifa, ózdi szén** legolcsóbb Népszövetségi Hitelszövetkezetnél, Szent Anna 10., Maróthy 24. Telefon 31—32.

— **Fejbelőtte magát egy földműves.** Ifj. Verébi Mihály 30 éves berettyóújfalui földműves vasárnap Fég-puskájával a szájába lőtt. A lövés a fejét teljesen szétroncsolta. A szerencsétlen földműves éjfélkor követte el végzetes tettét, mire reggel megtalálták, már nem volt benne élet. Tettének oka ismeretlen. A temetési engedélyt megadták.

— **Álarcosbál a nyilastelepi Népkörben.** A nyilastelepi Népkör vígalmi bizottsága e hó 20-án este 8 órai kezdettel nagyszabású jelmezes táncestélyt rendez. A jelmezesek értékes díjakat fognak kapni. Erre a nagyszabású jelmezes táncestélyre a kör tagjait és azok vendégeit meghívja a rendezőség. A zenét elsőrangú zenekar szolgáltatja. A díjak megtekinthetők Joanovics György kirakatában, Márton Kálmán ucca 9. szám alatt.

— **Február 2-án lesz a MIEFHOE-bál.** A MIEFHOE — mely a zsidó egyetemi és főiskolai hallgatóság egyetlen képviseleti szerve — az idén február 2-án rendezi meg az Arany Bika dísztermében reprezentatív bálját. Hatalmas érdeklődés előzi meg máris a bál megrendezését, ami érthető is, hiszen a helyi zsidó fiatalságnak legnagyobb és legjobban sikerült mulatsága szokott lenni mindig a MIEFHOE-bál. A nagyszámú és agilis rendezőgárda mindent el kíván követni, hogy a népszerűen megállapított jegyárakért teljes ellenértéket szolgáltasson az előreláthatóan hatalmas számú közönségnek, mely annál is inkább hathatósan támogatja a bál anyagi sikerét, mert a tiszta jövedelem teljes egészében diákjóléti célokat szolgál.

DEBRECENI EMBER
DEBRECENBEN VÁSÁROLJON

Jegyezze fel a címünket!
Nyomtatvány
Könyv
Klisé
szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk.
Szépen dolgozunk és jutányos áron!
Nagy Károly és Társai
könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vonalozó intézet ◆ üzleti könyv gyár
klisé műintézet
DEBRECEN, Ferenc József ut 49
TELEFON 20-18.

Melyik csapat fogja már legyőzni a Bocskayt? — kérdezgették hiába a portugál ujságok

Itthon van a Bocskay csapata. — Óriási siker, kitűnő hangulat és pompás eredmények jellemezték a túrát. — Teleki: Ilyen tréner keze alatt szeretnék még játszani vagy 20 évig.

Hétfőn délután 6 órakor megérkeztek Debrecenbe a Bocskay itt lakó játékosai. Teleki, Vincze, Hevesi, Gyulai, Palotás és Alberti jöttek meg, utóbbi azonban már hajnalban továbbutazott Ózdon lakó szüleihez.

A 40 napos vándorlás után a játékosok örömmel látták viszont Debrecent és csomagjaikkal autóban vágtattak haza. Korán este azonban már együtt volt ismét a kis társaság megszokott tanyáján, a Gambrinusban, hogy a sok külföldi vegyes konyha után a magyar koszt ízletességét élvezze.

A játékosok napbarnult arca elárulja, hogy kellemes éghajlatú vidékről jöttek.

Lisszabonban +22 fokot mutat a hőmérő, ebből a melegből csöppentek át hirtelen a vándorok a —4 fokos magyar területre. De mégis jól esik az otthoni környezet, ez az igazi boldogság.

Jó vacsora és a zamatos kadarka mellett lepjük meg a fiúkat és Telekitől kérdezzük a túra egyes részleteit.

— Szép túra volt, ilyenben még nem volt részünk, bár az első rész a Hungáriával vegyesen kellemetlen és fárasztó volt. Óriási távolságokat tettünk meg vonaton és 10 nap alatt ötször játszottunk, még hozzá esős időben, sáros pályákon. Annál jobban sikerült a klubtúra.

Közel 3 hétig időztünk az egymilliós Lisszabonban és gyönyörű mérkőzéseket játszottunk.

— Közönségünk egyre növekedett, mert egyre azt remélték, hogy valamelyik csapat csak legyőz bennünket. Az ujságok is ezt írták főcímben: „Melyik csapat fogja legyőzni a Bocskayt először?" De nem sikerült, bár egyszer már nagyon közel érezték magukat a győzelemhez. A Bemfica 2:0-ra vezetett ellenünk (Alberti bokarándulása miatt nem tudott közbelépni), de Vincze egyenlített. Szünet előtt a portugálok 3:2-re vezettek ismét. A II. félidőben Vincze 3:3-ra javított és én 25 méterről vágtam a léc alá a győztes gólt. Győztünk 4:3-ra, a közönség nem tehetett mást, ünnepelt bennünket.

— A csapat általában nagyon jól játszott, csak a Sporting elleni mérkőzésen ütközött ki rajta a fáradság, ezért volt az eredmény 1:1.

Mindenki jó volt, csak Bihámival nem mentünk semmire. Kövér és nincs kondíciója, negyedórás játékok után mindig ki kellett cserélni. Návay lassúsága is sokszor kiütközött, összesen két gólt rugott a túrán. Flóra sérüléssel laborált, Hevesinek vállrándulása volt és csak az utolsó meccseken futott fel formára.

— A hangulat remek volt.

A Bocskay csapatát hamar megszerették, a szállodás pezsgős vacsorákat rendezett tiszteletünkre. Külön fejezetet érdemel Nagy József tréner, akinél szakértőbb, szeretetreméltóbb ember talán a világon sincs. Ilyen tréner keze alatt szeretnék még 20 évig játszani.

— Azért hosszú idő volt 3 hét egy városban. Nappal a tengerparton szórakoztunk, fogadtuk az érkező hajókat. A moziban láttuk a marseillei királygyilkosságot. Megdöbbentő részletességgel örökítettek meg minden momentumot.

— Az itthoni lapok tévesen írták, hogy a portói futball erősebb, mint a lisszaboni. Négy napja volt Portóban egy városközi mérkőzés és Lisszabon 3:2-re győzött. Két évvel ezelőtt a profiválogatott is 0:1-re kapott ki Lisszabonban és 8:4-re győzött Portóban.

Mi tehát erősebb ellenfelekkel szemben értünk el jobb eredményeket, mint a Ferencváros és az Ujpest.

Még egy tévedést kell korrigálni. Madridban 4:0 volt a félidő és a II. félidőt mi nyertük 4:3-ra. Hát még ha a bíró nem nyomott volna bennünket!

— A túrának egy sötét árnya volt: a III. ker. mérkőzés emléke. Mikor a legnehezebb mérkőzéseket nyertük, mikor agyondicsértek bennünket, mindig elkomorodott az arcunk: Mi volt velünk a III. ker. mérkőzésen? — kérdeztük egymástól. Ezt a sebet a túra sem tudta meggyógyítani.

— De a fő, hogy itthon vagyunk és

most február 7-ig pihenünk,

hogy annál keményebben készüljünk aztán a bajnoki szezonra.

A jó bor mellett emelkedik a hangulat, az interjut befejezzük. A fiúk úgy szeretik egymást, hogy már ez is biztosítja a Bocskay sikerét.

JÖN

a legújabb sportszenzáció:

„AUTOMATA FOOTBALLNAPTÁR"

A DKASE ezúton hívja fel első és második csapatának összes játékosait, hogy ma, kedd este 8 órakor az Utazók helyiségében tartandó szakosztályi ülésen jelenjenek meg. Intéző.

A ciganyzenészek küldöttségileg kérték a polgármester közbenjarását a zenetilalom ügyében

A *Független Ujság* vasárnapi számában részletesen foglalkozott a zenélési tilalom végzetes kihatásaival, amelyeket máris erősen megéreznek a nyilvános helyiségek és a zenészek. Az indokolatlan rendelet nyomán megszünt a debreceni éjszakai élet és ezzel együtt száz és száz existencia, valamint a korcsmáros és vendéglős ipar áll pusztulás előtt.

A létükben megámadott cigányzenészek hétfőn délben küldöttségileg járultak *Vargha* Elemér dr. helyettes polgármester elé, hogy a rendelet megváltoztatása érdekében közbenjárását kérjék. A helyettes polgármester a legnagyobb jóindulattal fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy illetékes helyen el fog járni, hogy a régi zenélési szabadságot visszaállítsák.

— **REGÉNYÜNK** mai folytatása anyaghiány miatt elmarad.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 15-én, hétfőn a következő bejelentések történtek:

Születések: Szilágyi László városi tisztv., leány, Andrea; Kozma József napsz., leány, Margit; Katona József fm., leány, Erzsébet; Moldován Béla borbély, fiu, László; Csuha Albert fm., fiu, István; Mészáros Gábor könyvkötő s., fiu, Gábor; Nagy Imre majoros, leány Julia; Both Ferenc fm., leány, Julia; Tóth István napsz., fiu, István; Rácz Béla paplanos, fiu, Sándor; Radóczi János napsz., fiu, László; 1 halva sületés és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Weisz Mórné izr. 53 éves, Hatvan u. 56. Nánássy Sándorné ref., 43 éves, Ujfehértó. Dihen Ibolya ref., 7 hónapos, Vértesi u. 2. Hentschi János r. kath. 31 éves, Veres u. 26. Szijgyártó Borbála ref., 6 éves, Rigó u. 16. Farkas János g. kath. 3 éves, Pesti u. 4. Székely Jánosné ref. 64 éves, Ajaó u. 27.

Eljegyzések: Nagy Imre vill. kalauz —Botos Mária; Klein László magán hiv.—Króh Ilona.

NYILT-TÉR*

NYILATKOZAT.

Dr. Szilágyi Lajos főispán, berettyóújfalui lakos román elszakított területen, Nagyváradon megjelenő „Szabadság" című magyar napilap 1935 január 4-én megjelent LXV. évfolyami 3. számában jónak látta ismeretes fegyelmi ügyemben egy sajtótájékoztató közlemény közzétételét. Hivatalban levő magyar főispánnak az a ténye, hogy egy külföldi sajtóorganumban Biharvármegye személyes természetű intern ügyeit kiteregetni szükségesnek látta, elszakított véreink lelkivilágában belső ügyeink szakadozottságát rögzíti meg, kedvetlenséget és keserűséget vált ki elszakított területen a kisebbségi sorsban vergődő magyarok között.

Érdemben ki kell jelentenem, hogy a hivatolt közlemény 7. és 8. bekezdésében valótlanságok és rágalmak foglaltatnak. Dr. Szilágyi Lajos főispán egy külföldi magyar lapban megjelent informatív cikkében sem tudott tárgyilagos maradni. Aki tárgyi valótlanságokat és rágalmazó állításokat hangoztat, vagy nyilvánosan közzétesz, a rágalmazás büntetőjogi következményeit viselni tartozik. Román bíróságok előtt magyar állampolgárnak sajtójogi eljárást lefolytatni méltatlan és céltalan akció lenne. Magyar területen Szilágyi Lajos főispánt sajtójogi felelősségre vonni módomban nem áll, ezért a cikkben foglalt valótlan állításait ezen az úton vagyok kénytelen visszautasítani.

Berettyóújfalu, 1935 január 14.

Dr. Fráter László.

* E rovatban közöltekért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

Vásároljon hirdetőinknél.

VIVA VILLA

KÖZGAZDASÁG

NYUGODTABB A GABONAPIAC

Határidőüzlet:

Búza: március 16.62, 60, 58, 55, 54, 53, 51, 57, 54, zárlat 16.54—56, május 17.07, 06, 01, 16.97, 96, 98, 95, 17.00, zárlat 16.97—98.

Rozs: március 13.68, 72, 70, 63, 64, 65, 67, 62, zárlat 13.62—63, május 13.95, zárlat 13.95—96.

Tengeri: május 12.20, 30, 15, 05, 14, 06, 14, 16, 09, 03, 10, zárlat 12.09—11.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 16.85—17.15, 78 kg. 17.00—17.30, 79 kg. 17.15—17.45, 80 kg. 17.25—17.65, ftiszai 77 kg. 16.70—16.95, 78 kg. 16.85—17.10, 79 kg. 17.00—17.25, 80 kg. 17.10—17.40.

Rozs: 13.40—13.50, tak. árpa 15.50—16.00, zab 15.15—15.30, tiszai tengeri 13.10—13.20.

A készáruvásáron búza nem változott, rozs 10 fillérrel drágább, zab nem változott, tengeri 10—25 fillérrel olcsóbb, búzakorpa 15 fillérrel drágább.

A DEBRECENI ORSZÁGOS ÁLLATVÁSÁROK

A debreceni téli vásár alkalmával tartott sertésvásáron a kövérpiacon a felhajtás 409 darab volt, elkelt 330, a sóványpiacra felhajtottak 554 darabot, elkelt 215. Árak: hízlalóbeli nehéz 66—68, közép 64—66, szedett nehéz 62—64, közép 58—62, könnyű 54—58, hússertés 45—50, sovány koca 50—55, süldő 55—65, garantáltan pekkezett 65—75, választott malac párja 10—14 pengő. Irányzat lanyha.

Az országos lóvásárra felhajtás 679 darab, elkelt 353. Árak: vágó ló 35—110, silány 25—50, közepes igásló 80—160, jó igásló 160—250, kocsiló 300—500 pengő. Irányzat élénk.

A szarvasmarhavásáron felhajtás 2329 darab, elkelt 630. Árak: vágómarha 28—40, növendékmarha 30—36, borjú 50—65 fillér, fejős tehén 180—300, ökör párja 400—500, kivételes ár 600 pengő, élősúlyban kilogramonként 40 fillér, rugott magyar bikaborjú 60—80 pengő. Irányzat lanyha.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 16.90—17.20, 100 cseh korona 14.02—14.20, 100 dínár 7.80—8.30, 100 dollár 343.90—347.90, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.15, 100 líra 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák schilling 80.00—80.70.

A színarany kilója 5910—5925 pengő. Napoleon 34.45—34.70 pengő.

VIVA VILLA

Vásároljon Hirdetőinknél.

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Margit
Szálloda, Pansió
a Halászféle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák (külön bejáratok) bőséges étkezés olcsó árak fürdőzőknek, sportolóknak kedvezmény, közel a gyógyfürdőhöz, klinikához, kórházhoz és strandhoz, villamos megállónál. Telefon 10-24. 2269
Pásti u. 8. sz.

Betöltendő állás

Bejárónő
jó bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Arany János u. 19., uccai em. 3104

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal parkettes lakásba felveszek. Piac ucca 61., féleme.et. 3111

Intelligens
fiatal házvezetőnőt, esetleg lakással bírót keres garcon úriember. Címet a kiadóba leadni. 3110

Tűzifa
eladására helyi ismeretséggel bíró ügynököt keresek. Burger, Mester u. 46. sz. 3102

Deutsche Dame,
25—40 Jahre alt, zu zwei kleine Kinder in Kleinstadt gesucht. Besprechen bei Frau Molnár, Salztrom ucca 5. 3103

Pékségbe
betest, aki bicikizni jól tud, keresek. Kohn, Simonffy 18. 3106

Fiatal
bejárólányt 15-re keresek. Cím: Dr. Benedekné, Kertész u. 6. sz. 478

Bejárónőt
felveszek délelőtti munkára. — Kossa úti bérház 29. 1595

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal felveszek. — Miklós ucca 18. szám. 1589

Üzletek

Piac ucca
legforgalmasabb helyén, — jó csemegeüzlet olcsón azonnal átadó. Értekezés Batthyány 26. sarokuzletben. 3061

Kiadó lakás

Bútorozott
szoba kiadó, kényelmes otthon, két személynek ellátással, vagy átutazóknak. Késes u. 10. 3098

Csinosan
bútorozott különbejáratú szoba kiadó. Arany János u. 17., udvarban. 2794

Különbejáratú
szépen bútorozott szoba azonnalra kiadó. Arany János u. 54., II. em. 5. 3105

Egy-
és kétszobás lakások kiadók. — Varga ucca 12. sz. 5

Jókarban
levő kocsiszánkó olcsón eladó. Mester u. 40. 3101

Villa-lakás
földszintes és emeletes 6 szoba ba, fürdőszoba, komfortos azonnalra kiadó. Hungária Hengermalom. 3050

Csinosan
bútorozott különbejaratú udvari szoba kiadó. Jozsef királyi herceg u. 8., földszint, jobbra. 480

Modern
uccai háromszobás, fürdőszobás lakás áthelyezés végett február vagy májusra kiadó. Barna u. 11. 1594

Ujonnan
festett kétszobás, négyszobás lakás kerttel kiadó. Rakóczi u. 5. sz. Értekezni dr. Szell, Piac u. 77. 1588

Különbejáratú
kényelmes uccai bútorozott szoba előszobával, ellátással kiadó. Garai u. 19. 476

Kiadó
uccai kétszobás modern úrilakás azonnalra vagy elsejére. — Teleki ucca 13. 477

Különbejáratú
elegánsan bútorozott két szoba kiaó, esetleg irodának vagy orvosi rendelőnek is alkalmas. — Szent Anna u. 9. I. 44

Kétszemélyes
szánka egy és két lóra és tejhordasra alkalmas talyiga eladó. Riesz-kocsigyár, Hatvan u. 58. sz. 1597

Különbejáratú
bútorozott szoba egy úr részére kiadó. Nyomtató ucca 22. szám. 475

Elegánsan
bútorozott egy vagy két uccai szoba központban kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3057

Ingatlan

Külsőségen
üzletház, melyben fűszerüzlet és korcsma van, forgalmas sarkon eladó. Bővebbet a Független Ujság kiadóhivatalában. 3110

Késes ucca
8. ház s Kassa út 43. villatelek olcsón eladó. Hunyadi 14. Zálogház. 3051

Eladás

Kézimunka
cikkek, függönyök, terítők készítése, előrajzolás legolcsóbban. „Vénus" kézimunkaüzlet, Csapó u. 41. Rákóczi piaccal szemben. 3107

Recamier,
konyhabútorok, szezlonok, asztalok, kerékpár, pultok, fotelek eladók. Veszek varrógépet. — Csapó ucca 3., udvarban. 2880

Különféle
üzlet berendezések eladók. Degenfeldtér 7. 3109

Hentesek
vendéglősök figyelmébe! Szegedi paprikakülönlegességek állandó raktára Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér 7. 2452

Hulladék tűzifa
100 kgr. 2 pengő, vastagforgács 100 kgr. 1.80. Kripkó Gyula, Csapó u. 73. 1596

Kétcsövű
12-es lancaster vadászfegyver eladó. Monostorpályi út 88. Ára 30 P. 1590

Bécsikék
házinyúlak eladók. Sesztina ucca 4. szám. Kisállomás mellett. 1592

Előszobafal,
tükörrel fogasokkal ellátva olcsón eladó. Piac 41., házfelügyelő. 1589

Hangszer

Zongora
kis rövid, fekete 180 P-ért eladó. Eötvös u. 27. 3078

Rádió

Budapest II.
vételéhez olcsón átalakítunk mindenféle rádiókészüléket. — Borka és Biró, Kossuth u. 8. 2619

Régi rádióját
legmagasabb áron megveszem vagy cserélem. Földes, Püspöki palota. 3083

Rádióját
Budapest II. vételére olcsón átalakítja Rosenberg és Hammer, Piac ucca 8. 2946

Bútor

Gyermekkocsi
és mindennemű vasbútor, orvosi berendezes, matrac-párna, pamlag stb. garantált legjobb minőségben beszerezhető gyári árban, kedvező fizetési feltételek mellett is Debreceni Vasbútorgyárban, Ispotály u. 5. 2795

Alig használt
kombinált szobaberendezés sürgős elutazás miatt félárban eladó. Grósz, Hatvan u. 13. sz. 479

Vétel

15 kgr. szalonnát
vennék. Szepességi ucca 31. sz. 1593

Keresünk
megvételre iróasztalokat, jégszekrényeket, egyajtós ruhaszekrényeket, régi poharakat, alpacca evőkészletet, dísztárgyakat, szőnyegeket, régi bútorokat. Ingóságközvetítő. 3084

Vászon
zálogcédulákat keresek megvételre. Erzsébet ucca 35. sz. 4. ajtó. 1591

KÉT NAPILAPBAN
40 FILLÉRÉRT
hétköznap, vasárnap 60 fillérért közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSÉT
KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk megjelent apróhirdetését naponcsennélfogva
a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.
Debreceni Független Ujság

Oktatás

GYORSÍRÁS
tanítást a legmodernebb pedagógiai elvek szerint rendkívül gyorsan és teljes sikerrel vállalok. Állami vizsga, állami bizonyítvány. — Havi pausál árak: 5—10—15 és 20 pengő. Fried Sándor középiskolákra és felső keresk. iskolákra képesített szaktan. Gépírás, másolás, Piac ucca 44, bejárat a kapu alatt.

Porosz nő
német beszélgetést gyakorol urakkal és hölgyekkel minden este 8—9, havonta 6 pengőért. Széchenyi u. 16. 2624

Különféle

Műmárvány
portálé készítésére pénzestársat keresek. Cím: Piac u. 44. Házfelügyelő. 3099

Házivarrónő
ajánlkozik napi 1.50, felsőruha és fehérneművarrásban jártas. Széchenyi ucca 43., keresztépület. 82

Pénz nélkül
10 havi részletfizetésre rendelhet: vásznat, damasztot, férfi, női szöveteket, selymet, paplant, szőnyeget, stb. József kir. herceg u. 25., keresztépület. 3100

Rentábilis
vállalkozáshoz társat keresek kettőezer pengővel. Cím: Független Ujság kiadóhivatalában. 3033

Kiégett
villanykörte cserélése: Knöpfler, Hatvan u. 2. 3108

HUSFÖSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul. Teleki ucca 88. szám alatt. 3015

Fehérneművarrást
jutányosan vállalok. József kir. herceg u. 56., keresztépület. 2945

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.